

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

50. aastakäik

29. juuni 2007

Sisukord

I EÜ asutamislepingu/Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 715/2007, 20. juuni 2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 716/2007, 20. juuni 2007, välismaiste tüürettevõtete struktuuri ja tegevust käsitleva ühenduse statistika kohta ⁽¹⁾ 17
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 717/2007, 27. juuni 2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ ⁽¹⁾ 32

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(EÜ asutamislepingu/Euratomis asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 715/2007,

20. juuni 2007,

mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Siseturg on sisepiirideta ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Sel eesmärgil on nõukogu 6. veebruari 1970. aasta direktiiviga 70/156/EMÜ (liikmesriikide mootorsõidukite ja nende haagiste tüübikinnitusega seotud õigusaktide ühtlustamise kohta) ⁽³⁾ kehtestatud põhjalik ühenduse tüübikinnituste süsteem mootorsõidukitele. Seepärast on vaja ühtlustada mootorsõidukite tüübikinnitusele seoses heitmetega esitatavad tehnilised nõuded, et vältida nõuete erinevusi liikmesriigiti ning tagada keskkonnakaitse kõrge tase.
- (2) Käesolev määrus on üks paljudest eraldiseisvatest õigusaktidest direktiivi 70/156/EMÜ põhjal kehtestatavas ühenduse tüübikinnitusmenetluses. Seepärast tuleks nimetatud direktiivi vastavalt muuta.
- (3) Euroopa Parlamendi taotluse alusel on ELi sõidukeid käsitlevates õigusaktides kasutusele võetud uus reguleeriv lähenemisviis. Seepärast esitatakse käesolevas määruses

sõidukite heitmete kohta põhisätted, kuid tehnilised tingimused sätestatakse komiteemenetlustega vastuvõetavate rakendusmeetmetega.

- (4) 2001. aasta märtsis käivitas komisjon programmi „Puhas õhk Euroopale” (CAFE), mille põhielemendid on esitatud 4. mai 2005. aasta teatises. Selle tulemusena on vastu võetud 21. septembri 2005. aasta teatis õhusaaste vähendamise temaatilise strateegia kohta. Üks temaatilise strateegia järeldusi on, et ELi õhukvaliteedile seatavate eesmärkide saavutamiseks on vaja transpordisektori (õhu-, mere- ja maismaatransport), kodumajapidamiste ning energia-, põllumajandus- ja tööstussektori heitkoguseid veelgi vähendada. Mootorsõidukite heitkoguste vähendamisele tuleb seega läheneda kui osale üldisest strateegiast. Euro 5 ja Euro 6 standardid on ühed meetmetest, mille eesmärk on vähendada tahkete osakeste ja osooni eellaste, nagu lämmastikoksiidide ja süsivesinike heitkoguseid.
- (5) ELi õhukvaliteedile seatavate eesmärkide saavutamine nõuab jätkuvaid jõupingutusi sõidukite heitkoguste vähendamiseks. Seetõttu tuleks tööstusele anda selget teavet tulevaste heitkoguste piirväärtuste kohta. Seetõttu sisaldab käesolev määrus lisaks Euro 5-le ka Euro 6 heitkoguste piirväärtusi.
- (6) Diiselmootoriga sõidukite lämmastikoksiidi heitkoguste oluline vähendamine on eriti vajalik õhu kvaliteedi parandamiseks ja saaste piirväärtustele vastamiseks. Selleks tuleb saavutada ambitsioonikad piirväärtused Euro 6 staadiumis, ilma kohustuseta loobuda diiselmootorite eelistest seoses kütusekulu ning süsivesinike ja süsinikmonooksiidi heitkogustega. Nimetatud suuna kindlaksmääramine lämmastikoksiidi heitkoguste vähendamiseks varajases staadiumis tagab sõidukitootjatele pikaajalise, üleeuroopalise plaanimiskindluse.

⁽¹⁾ ELT C 318, 23.12.2006, lk 62.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2006. aasta aramus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 30. mai 2007. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 42, 23.2.1970, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2006/96/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 81).

- (7) Heitkoguste normide kehtestamisel on oluline võtta arvesse nende mõju turgudele ja tootjate konkurentsivõimele, ettevõtetel tekkivaid otseseid ja kaudseid kulusid ning kasu, mis väljendub uuenduste ergutamises, õhu kvaliteedi paranemises, tervishoiukulude vähenemises ja keskmise eluea pikenedes, samuti üldises mõjus süsinikdioksiidi heitmetele.
- (8) Siseturu toimimise parandamiseks, eriti mis puudutab kaupade vaba liikumist, asutamisevabadust ja teenuste osutamise vabadust, on vaja tagada vaba juurdepääs sõidukite remonditeabele standardse vormi kaudu, mida saab kasutada tehnilise teabe hankimiseks, ja tõhus konkurents sõidukite remondi- ja hooldusteabe teenuste turul. Suur osa sellest teabest käsitleb pardadiagnostikasüsteeme (OBD) ja nende koostoimet sõiduki muude süsteemidega. On vaja kehtestada tehnilised tingimused, millele peaksid tootjate veebilehed vastama, koos sihtmeetmetega väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) mõistliku juurdepääsu tagamiseks. Sidusrühmade osalusel kokku lepitud ühtsed standardid nagu OASIS⁽¹⁾ vorm võivad lihtsustada teabevahetust tootjate ja teenuseosutajate vahel. Seetõttu on kohane esialgu nõuda OASIS vormi tehniliste tingimuste kasutamist ja paluda komisjonil taotleda, et CEN/ISO arendaks nimetatud vormi edasi standardiks, eesmärgiga OASIS vorm sobival ajal välja vahetada.
- (9) Mitte hiljem kui neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva peaks komisjon kogu sõidukite remondi- ja hooldusteabele juurdepääsu süsteemi toimimise üle vaatama, et määrata kindlaks, kas oleks asjakohane koondada kõik sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust reguleerivad sätted tüübikinnituse muudetud raamdirektiivi. Kui sätted, mis reguleerivad kogu sõidukeid käsitleva teabe kättesaadavust, koondatakse nimetatud direktiivi, tuleks käesoleva määruse vastavad sätted kehtetuks tunnistada, kui säilitatakse olemasolevad õigused remondi- ja hooldusteabe kättesaadavusele.
- (10) Komisjon peaks jälgima heitmeid, mida veel ei reguleerita ja mis tekivad uue koostisega kütuste, uute mootoritehnoloogiate ja saastekontrollisüsteemide laialdasema kasutuselevõtu tulemusena ning vajaduse korral esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku selliste heitmete reguleerimiseks.
- (11) Et hõlbustada alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite, millel võivad olla madalad lämmastikoksiidi ja tahkete osakeste heitkogused, kasutuselevõttu ja neid kasutuses hoida ning samal ajal ergutada bensiinil töötavate sõidukite heitkoguste vähendamist, kehtestatakse käesoleva määrusega eraldi piirväärtused kõigile süsivesinikele ja kõigile teistele süsivesinikele peale metaani.
- (12) Tuleks jätkata jõupingutusi, et rakendada rangemaid heitkoguste piirmäärasid, sealhulgas vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid, ja tagada, et need piirmäärad oleksid seotud sõidukite tegelike tulemustega nende kasutamise ajal.
- (13) Et tagada ülipeente tahkete osakeste (PM 0,1 µm ja alla selle) heitkoguste vähendamine, peaks komisjon võimalikult kiiresti vastu võtma ja hiljemalt Euro 6 jõustumisel kehtestama tahkete osakeste heitkoguste arvulise arvestuse lisaks praegu kasutatavale massil põhinevale arvestusele. Tahkete osakeste heitkoguste arvuline arvestus peaks tuginema ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tahkete osakeste mõõtmise programmi tulemustele ja olema kooskõlas praeguste ambitsioonikate keskkonnaeesmärkidega.
- (14) Et saavutada tahkete osakeste heitkoguste massi ja arvu mõõtmise parem korratavus, peaks komisjon vastu võtma uue mõõtmismenetluse, mis asendaks praeguse. See peaks toimuma võimalikult kiiresti ning hiljemalt Euro 6 jõustumisel. Uus mõõtmismenetlus peaks põhinema ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tahkete osakeste mõõtmise programmi tulemustel. Uue mõõtmismenetluse rakendamisel tuleks ümber kalibreerida käesoleva määrusega kehtestatud tahkete osakeste massi heitkoguste piirmäärad, sest uue menetlusega registreeritakse väiksem mass kui praegusega.
- (15) Komisjon peaks jälgima vajadust vaadata läbi uus Euroopa sõidutsükkel kui katsemenetlus, millel põhinevad EÜ tüübikinnituste heitkoguseid reguleerivad eeskirjad. Sõidukite tehnilistes jm andmetes ja juhtide käitumises toimunud muutuste kajastamiseks võib osutada vajalikuks katsetamistsükkeid uuendada või asendada. Läbivaatamine võib olla vajalik selleks, et tagada tegelike heitkoguste vastavus nendele, mis on mõõdetud tüübikinnituse ajal. Samuti tuleks kaaluda heitkoguse mõõtmise kaasaskantavate süsteemide kasutamist ja reguleerimisel mõiste „mitte üle” kasutuselevõtmist.
- (16) Heitkoguste kontrollimisel sõiduki kasutamise ajal on tähtis roll OBDdel. Et tegelike heitkoguste kontrollimine on tähtis, peaks komisjon jälgima sellistele süsteemidele kehtestatud nõudeid ja kontrollimisviigade tolerantsi piirväärtusi.
- (17) Standarditud meetod sõidukite kütusekulu ja süsinikdioksiidi heitmete mõõtmiseks on vajalik selleks, et hoida ära tehniliste tõkete tekkimine liikmesriikide vahelises kaubanduses. Peale selle on vaja tagada ka tarbijate ja kasutajate varustamine objektiivse ja täpse teabega.

(1) Struktureeritud teabe standardite edendamise organisatsioon

- (18) Enne tulevase heitkoguste normi kohta ettepaneku koostamist peaks komisjon käivitama uuringud eesmärgiga teha kindlaks, kas sõidukikategooriate jätkuv jaotamine rühmadeks on endiselt vajalik ja kas massi suhtes neutraalseid heitkoguste piirväärtusi saab kohaldada.
- (19) Liikmesriigid peaksid saama finantssoodustuste abil kiirendada ühenduse tasandil vastuvõetud nõuetele vastavate sõidukite turuleviimist. Siiski peaksid sellised soodustused vastama asutamislepingu sätetele, eelkõige riigiabi reguleerivatele eeskirjadele. See on vajalik siseturu moonutuste vältimiseks. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust kasutada heitkoguseid ühe alusena mootorsõidukite maksude määramisel.
- (20) Kuna sõidukite heitmete ja kütusekulu alane seadusandlus on kujunenud välja rohkem kui 35 aasta jooksul ja koosneb praegu rohkem kui 24 direktiivist, on soovitatav asendada need direktiivid uue määruse ja mitme rakendusmeetmega. Määrus tagab üksikasjalike tehniliste sätete otsese kohaldatavuse tootjatele, tüübikinnitusasutustele ja tehnilistele talitustele, samuti võimaluse neid palju kiiremini ja tõhusamalt ajakohastada. Direktiivid 70/220/EMÜ, ⁽¹⁾ 72/306/EMÜ, ⁽²⁾ 74/290/EMÜ, ⁽³⁾ 80/1268/EMÜ, ⁽⁴⁾ 83/351/EMÜ, ⁽⁵⁾ 88/76/EMÜ, ⁽⁶⁾ 88/436/EMÜ, ⁽⁷⁾ 89/458/EMÜ, ⁽⁸⁾ 91/441/EMÜ, ⁽⁹⁾ 93/59/EMÜ, ⁽¹⁰⁾ 94/12/EÜ, ⁽¹¹⁾ 96/69/EÜ, ⁽¹²⁾ 98/69/EÜ, ⁽¹³⁾ 2001/1/EÜ, ⁽¹⁴⁾ 2001/100/EÜ ⁽¹⁵⁾ ja 2004/3/EÜ ⁽¹⁶⁾ tuleks seetõttu kehtetuks tunnistada. Samuti peaksid liikmesriigid tunnistama kehtetuks õigusaktid, mis on vastu võetud kehtetuks tunnistatud direktiivide ülevõtmiseks.
- (21) Et selgitada sõidukite heitmeid käsitlevate õigusaktide reguleerimisala, tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta direktiivi 2005/55/EÜ (liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta, mis käsitlevad meetmeid, mida võetakse sõidukite diiselmootoritest eralduvate gaasiliste ja tahkete osakeste heitmete vastu ning sõidukites kasutatavatest maagaasil või veeldatud nafta-gaasil töötavatest ottomootoritest eralduvate gaasiliste osakeste heitmete vastu) ⁽¹⁷⁾ muuta nii, et see hõlmaks kõiki raskeveokeid, selgitades seega, et käesolev määrus käsitleb väikesõidukeid.

⁽¹⁾ Nõukogu 20. märtsi 1970. aasta direktiiv 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 76, 6.4.1970, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/76/EÜ (ELT L 206, 15.8.2003, lk 29).

⁽²⁾ Nõukogu 2. augusti 1972. aasta direktiiv 72/306/EMÜ sõidukite diiselmootorite heitmete vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 190, 20.8.1972, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2005/21/EÜ (ELT L 61, 8.3.2005, lk 25).

⁽³⁾ Nõukogu 28. mai 1974. aasta direktiiv 74/290/EMÜ, millega kohandatakse tehnika arenguga nõukogu direktiivi 70/220/EMÜ ottomootoriga mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 159, 15.6.1974, lk 61). Direktiivi on muudetud direktiiviga 2006/101/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 238).

⁽⁴⁾ Nõukogu 16. detsembri 1980. aasta direktiiv 80/1268/EMÜ mootorsõidukite süsinikdioksiidi heitmete ja kütusekulu kohta (EÜT L 375, 31.12.1980, lk 36). Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/3/EÜ (ELT L 49, 19.2.2004, lk 36).

⁽⁵⁾ Nõukogu 16. juuni 1983. aasta direktiiv 83/351/EMÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite ottomootorite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 197, 20.7.1983, lk 1).

⁽⁶⁾ Nõukogu 3. detsembri 1987. aasta direktiiv 88/76/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise osas (EÜT L 36, 9.2.1988, lk 1).

⁽⁷⁾ Nõukogu 16. juuni 1988. aasta direktiiv 88/436/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite mootorite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (Diiselmootoritest väljapaisatavate tahkete osakeste heitkoguste piiramine) (EÜT L 214, 6.8.1988, lk 1).

⁽⁸⁾ Nõukogu 18. juuli 1989. aasta direktiiv 89/458/EMÜ, millega muudetakse alla 1,4-liitriste autode Euroopa heitmenormide osas direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 226, 3.8.1989, lk 1).

⁽⁹⁾ Nõukogu 26. juuni 1991. aasta direktiiv 91/441/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 242, 30.8.1991, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 28. juuni 1993. aasta direktiiv 93/59/EMÜ, millega muudetakse direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 186, 28.7.1993, lk 21).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. märtsi 1994. aasta direktiiv 94/12/EÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavate meetmete kohta (EÜT L 100, 19.4.1994, lk 42).

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. oktoobri 1996. aasta direktiiv 96/69/EÜ, millega muudetakse direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 282, 1.11.1996, lk 64).

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 1998. aasta direktiiv 98/69/EÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavate meetmete kohta (EÜT L 350, 28.12.1998, lk 1).

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. jaanuari 2001. aasta direktiiv 2001/1/EÜ, millega muudetakse direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavate meetmete kohta (EÜT L 35, 6.2.2001, lk 34).

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/100/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/220/EMÜ mootorsõidukite heitgaaside tekitatud õhusaaste vastu võetavaid meetmeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 16, 18.1.2002, lk 32).

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. veebruari 2004. aasta direktiiv 2004/3/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ ja 80/1268/EMÜ N₁-kategooria sõidukite süsinikdioksiidi heitmete ja kütusekulu osas (ELT L 49, 19.2.2004, lk 36).

⁽¹⁷⁾ ELT L 275, 20.10.2005, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2006/51/EÜ (ELT L 152, 7.6.2006, lk 11).

(22) Sujuva ülemineku tagamiseks kehtivatelt direktiividelt käesolevale määrusele tuleks edasi lükata käesoleva määruse kohaldamine teatava ajavahemiku võrra alates selle jõustumisest. Siiski peaks tootjatel olema selle ajavahemiku jooksul võimalik valida, kas taotleda sõidukite tüübikinnitust kehtivate direktiivide või käesoleva määruse põhjal. Peale selle peaksid finantssoodustusi reguleerivad sätted olema kohaldatavad kohe pärast käesoleva määruse jõustumist. Kehtivate direktiivide põhjal antud tüübikinnituste kehtivust käesoleva määruse jõustumine ei mõjuta.

(23) Sujuva ülemineku tagamiseks kehtivatelt direktiividelt käesolevale määrusele, tuleks Euro 5 staadiumis näha ette teatud erandid kindlateks sotsiaalseteks vajadusteks ette nähtud sõidukitele. Need erandid peaksid Euro 6 staadiumi jõustumisel kehtetuks muutuma.

(24) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.

(25) Eelkõige tuleks komisjonile anda volitused kehtestada I lisas tahkete osakeste arvu piirväärtused ning kalibreerida ümber selles lisas toodud osakeste massi piirväärtused. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, tuleks need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(26) Samuti tuleks komisjonile anda volitused kehtestada tüübikinnituseks erimenetlused, katsed ja nõuded ning läbi-vaadatud kord tahkete osakeste mõõtmiseks ja tahkete osakeste arvu piirväärtused, samuti võtta vastu meetmed katkestusseadmete kasutamise, autoremondi- ja -hooldusteabele juurdepääsu ning heitmete mõõtmiseks kasutatavate katsesüklite kohta. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on täiendada käesolevat määrust, lisades uusi vähemolulisi sätteid, tuleks need vastu võtta vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(27) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt arendada välja siseturg mootorsõidukite heitmetele ühtsete tehniliste nõuete kehtestamise teel ning tagada sõltumatute ettevõtjate juurdepääs sõiduki remondi- ja hooldusteabele volitatud edasimüüjate ja remonditöökodadega võrdsel alusel, ei

suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

SISU, REGULEERIMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Sisu

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised tehnilised nõuded mootorsõidukite ja nende varuosade, näiteks varusaastetõrjeseadmete tüübikinnitusele seoses nende heitmetega.

2. Peale selle kehtestatakse käesoleva määrusega eeskirjad kasutusel olevate sõidukite vastavuse kontrollimise, saastetõrjeseadmete kulumiskindluse, pardadiagnostikasüsteemide (OBD), kütusekulu mõõtmise ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavuse kohta.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolev määrus on kohaldatav M_{1-} , M_{2-} , N_{1-} , ja N_{2-} -kategooriate sõidukite (tuletatud massiga kuni 2 610 kg) suhtes, nagu on määratletud direktiivi 70/156/EMÜ II lisas.

2. Tootja taotlusel võib käesoleva määruse alusel antud tüübikinnitust laiendada lõikes 1 käsitletud sõidukitelt ka direktiivi 70/156/EMÜ II lisas määratletud M_{1-} , M_{2-} , N_{1-} ja N_{2-} -kategooria sõidukitele, mille tuletatud mass on kuni 2 840 kg ja mis vastavad käesolevas määruses ja selle rakendusmeetmetes kehtestatud tingimustele.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses ja selle rakendusmeetmetes kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „ hübriidsõiduk ” – sõiduk, millel on (sõidukis) sõiduki käitamiseks vähemalt kaks erinevat energiamuundurit ja kaks erinevat energiasalvestussüsteemi;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

- 2) „kindlateks sotsiaalseteks vajadusteks ette nähtud sõidukid” – M_1 -kategooria diiselmootoriga sõidukid, mis on kas
- a) direktiivis 70/156/EMÜ määratletud eriotstarbelised sõidukid, mille tuletatud mass on rohkem kui 2 000 kg;
- b) sõidukid, mille tuletatud mass on rohkem kui 2 000 kg ja mis on konstrueeritud seitsme või enama sõitja (sh juht) jaoks, kusjuures alates 1. septembrist 2012 on erandiks direktiivis 70/156/EMÜ määratletud M_1G -kategooria sõidukid;
- või
- c) sõidukid, mille tuletatud mass on rohkem kui 1 760 kg ning mis on ehitatud spetsiaalselt kaubanduslikel eesmärkidel ja mis on kohandatud ratastooli kasutamiseks sõidukis;
- 3) „tuletatud mass” – töökorras sõiduki mass, millest on lahutatud juhi ühtne mass 75 kg ning millele on liidetud ühtne mass 100 kg;
- 4) „gaasilised heitmed” – heitgaasid, mis koosnevad süsinikmonooksiidist, lämmastikoksiididest, väljendatuna lämmastikdioksiidi (NO_2) ekvivalendina, ja süsivesinikest;
- 5) „tahkete osakeste heitmed” – heitgaasi komponendid, mis kogutakse summutitorust väljuvate heitgaaside keskmiste koguste kontrollimise katsemenetluses kirjeldatud filtritesse pärast heitgaasi lahjendamist temperatuuril kuni 325 K (52 °C);
- 6) „summutitoru heitgaasid” – gaasiliste ja tahkete osakeste heitmed;
- 7) „kütuseaurud” – sõiduki kütusesüsteemist eralduvate süsivesinike aurud, välja arvatud summutitoru heitgaaside kaudu eralduvad süsivesinike aurud;
- 8) „karter” – mootori sees või väljaspool mootorit asuv ruum, mis on ühendatud karteripõhjaga sisemise või välimise torustiku abil, mille kaudu eralduvad gaasid ja aur;
- 9) „pardadiagnostika-” ehk „OBD-süsteem” – süsteem heitmete kontrollimiseks, mis võimaldab kindlaks määrata rikke arvatava asukoha arvutimällu salvestatud veakoodi abil;
- 10) „katkestusseade” – konstruktsioonielement, mille abil mõdetakse temperatuuri, sõiduki kiirust, mootori pöörlemiskiirust, ülekandemehhanismi, sisselasketorustiku rõhku või muid parameetreid, mis aktiveerivad, muudavad, lükkavad edasi või deaktiveerivad saastekontrollisüsteemi mis tahes osade toimet, vähendades nii saastekontrollisüsteemi tõhusust olukorras, mis võib kergesti tekkida sõiduki tavapärasel töötamisel ning kasutamisel;
- 11) „saastetõrjeseade” – sõiduki need osad, mis reguleerivad ja/või piiravad summutitoru heitgaaside ja kütuseaurude eraldumist;
- 12) „originaal-saastetõrjeseade” – saastetõrjeseade või selliste seadmete koost, mille suhtes on asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus;
- 13) „varu-saastetõrjeseade” – saastetõrjeseade või selliste seadmete koost, mis on ette nähtud originaal-saastetõrjeseadme asendamiseks ja millele saab kinnituse anda eraldi seadmena, nagu see on kindlaks määratud direktiivis 70/156/EMÜ;
- 14) „sõidukite remondi- ja hooldusteave” – kõik andmed sõidukite diagnoosimise, teenindamise, kontrollimise, perioodilise järelevalve, remondi, ümberprogrammeerimise või taastlähetestamise kohta, mille tootja esitab nende volitatud edasimüüjatele ja remonditöökodadele; sealhulgas kõik nende andmete hilisemad muudatused ja täiendused. See teave sisaldab sõidukitele osade või seadmete paigaldamiseks nõutavat teavet;
- 15) „sõltumatu ettevõtja” – mootorsõidukite remondi ja hooldusega otseselt või kaudselt tegelev muu ettevõtja, v.a volitatud edasimüüjad ja remonditöökojad, eelkõige remondiseadmete, tööriistade või varuosade remontijad, tootjad või hulgimüüjad, tehnilise teabe kirjastajad, autoklubid, autoabi ettevõtjad, kontrollimis- ja katsetamisteenuseid pakkuvad ettevõtjad ning alternatiivkütuseid kasutavate sõidukite seadmete paigaldajatele, tootjatele ja remontijatele koolitust pakkuvad ettevõtjad;
- 16) „biokütused” – transpordis kasutatav vedel- ja gaaskütus, mis on toodetud biomassist;
- 17) „alternatiivkütuseid kasutav sõiduk” – sõiduk, mille konstruktsioon lubab töötada vähemalt üht liiki kütusega, mis on kas gaaskütus atmosfääritemperatuuril ja -rõhul või kütus, mille peamine koostisosa ei ole mineraalõli.

II PEATÜKK

Artikkel 5

TOOTJATE KOHUSTUSED SEOSSES TÜÜBIKINNITUSEGA

Nõuded ja katsetused

Artikkel 4

Tootjate kohustused

1. Tootjad tõendavad, et kõik ühenduses müüdadavad, registreeritavad või kasutuselevõetavad uued sõidukid saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele. Samuti tõendavad tootjad, et kõik uued varu-saastetõrjeseadmed, mis vajavad tüübikinnitust ja mida ühenduses müüakse või võetakse kasutusele, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele.

Need kohustused hõlmavad ka I lisas sätestatud heitkoguste piirväärtuste ja artiklis 5 viidatud rakendusmeetmete täitmist.

2. Tootjad tagavad, et tootmise vastavuse, saastetõrjeseadmete kulumiskindluse ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrollimisel järgitakse tüübikinnitusmenetlust.

Lisaks peavad tootja võetavad tehnilised meetmed tagama summutitoru heitgaaside ja kütuseaurude tegeliku piiramise vastavalt käesolevale määrusele sõidukite normaalse kasutusaja jooksul normaalses kasutustingimustes. Seetõttu kontrollitakse kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavust tagavaid meetmeid kuni 5 aasta või 100 000 km täitumiseni, olenevalt sellest, kumb tähtub esimesena. Tüübikinnituse saamiseks kohustuslike saastetõrjeseadmete kulumiskindlust katsetatakse 160 000 kilomeetri läbimiseni. Kulumiskindluse katsetuse järgimiseks peaks tootjatel olema võimalus kasutada katsetendil vanandamist vastavalt lõikes 4 viidatud rakendusmeetmetele.

Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavust kontrollitakse eelkõige summutitoru heitgaaside osas I lisas esitatud heitkoguste piirväärtuste suhtes. Kontrolli parandamiseks kütuseaurude ja madalal temperatuuril eralduvate heitmete üle vaatab komisjon katsemenetlused läbi.

3. Tootjad esitavad süsinikdioksiidheitmete ja kütusekulu andmed dokumendis, mis antakse sõiduki ostmisel sõiduki ostjale.

4. Erimenetlused ja -nõuded lõigete 2 ja 3 rakendamiseks kehtestatakse vastavalt artikli 15 lõikes 2 viidatud menetlusele.

1. Tootja varustab sõidukid selliselt, et komponendid, mis võivad mõjutada heitmeid, oleksid konstrueeritud, valmistatud ja kokku monteeritud selliselt, et sõiduk on normaalse kasutamise korral kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmetega.

2. Keelatud on kasutada katkestusseadmeid, mis vähendavad saastekontrollisüsteemide tõhusust. Keeldu ei kohaldata, kui:

a) seade on vajalik mootori kaitsmiseks kahju või õnnetusjuhtumi eest ning sõiduki ohutuks kasutamiseks,

b) seade töötab ainult kuni mootori käivitamiseni,

või

c) tingimused sisalduvad olulisel määral katsemenetluses, mida viiakse läbi kütuseaurude ja summutitorust väljuvate heitgaaside keskmiste koguste kontrollimiseks.

3. Käesolevas lõikes loetletud tüübikinnituseks kehtestatavad erimenetlused, katsed ja nõuded, nagu ka lõike 2 rakendamise nõuded, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu vastavalt artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Sellega kehtestatakse muuhulgas nõuded, mis on seotud:

a) summutitorust väljuvate heitgaasidega, sealhulgas katsetsükli, madalal temperatuuril eralduvate heitmete, tühikäigul väljuvate heitmete, heitgaaside suitsususe ja järeltöötlussüsteemide õige toimimise ja regenererimisega;

b) kütuseaurude ja karteri heitgaasidega;

c) OBDdega ja saastetõrjeseadmete töomadustega kasutusel olevates sõidukites;

d) saastetõrjeseadmete kulumiskindluse, varusaastetõrjeseadmete, kasutusel olevate sõidukite vastavuse kontrollimise, tootmise nõuetele vastavuse ja sõiduki tehnoseisundiga;

e) kasvuhoonegaaside heitkoguste mõõtmise ja kütusekuluga;

f) hübriidsõidukitega ja alternatiivseid kütuseid kasutavate sõidukitega;

g) tüübikinnituste laiendamise ja väiketootjatele esitatavate nõuetega;

h) katseseadmetega,

ja

i) etalonkütustega, nagu bensiin, diislikütus, gaasilised ja biokütused, nagu ka bioetanool, biodiisil ja biogaas.

Ülaltoodud nõuded kehtivad vajadusel sõidukitele hoolimata kasutatavast kütusetüübist.

III PEATÜKK

SÕIDUKITE REMONDI- JA HOOLDUSTEABE KÄTTESAADAVUS

Artikkel 6

Tootjate kohustused

1. Tootjad tagavad sõltumatutele ettevõtjatele sõidukite remondi- ja hooldusteabe piiranguteta ja standardses vormis kättesaadavuse, esitades selle veebilehel standardformaadis kergesti ligipääsetavalt ja operatiivselt ning viisil, mis ei ole diskrimineeriv volitatud edasimüüjate ja remonditöökodadega varustatuse või juurdepääsuga võrreldes. Eesmärgiga lihtsustada selle eesmärgi saavutatavust, esitatakse teave järjepidevalt ning kooskõlas OASISe⁽¹⁾ kehtestatud vormi tehniliste nõuetega. Tootjad teevad iseseisvatele ettevõtjatele ning volitatud edasimüüjatele ja remonditöökodadele kättesaadavaks ka koolitusmaterjalid.
2. Lõikes 1 viidatud andmete hulka kuuluvad:
 - a) ühetähenduslik sõiduki valmistajatehase tähis;
 - b) teeninduskäsiraamatud;
 - c) tehnilised käsiraamatud;
 - d) komponentide ja diagnostika andmed (näiteks mõõtmiste minimaalsed ja maksimaalsed teoreetilised väärtused);
 - e) elektriskeemid;
 - f) diagnostilised veakoodid (sealhulgas tootjate erikoodid);
 - g) sõiduki tüübi suhtes kohaldatav tarkvara kalibreerimise identifitseerimisnumber;
 - h) teave omandiõigusega kaitstud vahendite ja seadmete kohta ning nende kaudu esitatav teave;

ja

 - i) varasemad andmed ja kahepoolse järelevalve ja katsetuste andmed.

(1) OASISe vormis viidatakse tehnilistele tingimustele OASISe dokumendi SC2-D5 autoremonditeabe formaadile, versioon 1.0, 28. mai 2003 (kättesaadav aadressil: <http://www.oasis-open.org/committees/download.php/2412/Draft%20Committee%20Specification.pdf>) ning OASISe dokumendi SC1-D2 jagudele 3.2, 3.5, 3.6, 3.7 ja 3.8, autoremondi nõuete täpsustus, versioon 6.1, 10. jaanuar 2003 (kättesaadav aadressil: <http://lists.oasis-open.org/archives/autorepair/200302/pdf00005.pdf>), kasutades ainult vaba teksti ja graafika formaati.

3. Teatava sõidukitootja turustussüsteemi kuuluvaid volitatud edasimüüjaid või remonditöökodasid loetakse käesoleva määruse tähenduses sõltumatuteks ettevõtjateks, kui nad osutavad remondi- või hooldusteenuid sõidukitele, mille tootjate turustussüsteemi nad ei kuulu.

4. Sõidukite remondi- ja hooldusteave peab olema alati kättesaadav, välja arvatud teabesüsteemi vajaliku korrastamise ajal.

5. OBDga ühilduvate vahetus- või teenindusosade ning diagnostikavahendite ja katseseadmete tootmiseks ja teenindamiseks esitavad tootjad sõidukite asjakohase OBD- ning remondi- ja hooldusteabe mittediskrimineerival viisil igale koostisosade, diagnostikavahendite või katsetamiseseadmete tootjale või remontijale, kes sellest on huvitatud.

6. Eesmärgiga konstrueerida ja toota autovarustust alternatiivset kütust kasutavatele sõidukitele, esitavad tootjad asjakohase OBD- ning remondi- ja hooldusteabe mittediskrimineerival viisil igale alternatiivseid kütuseid kasutavate sõidukite tootjale, paigaldajale või remontijale, kes on sellest huvitatud.

7. EÜ või siseriikliku tüübikinnituse taotlemisel esitab tootja tüübikinnitusasutusele tõendid käesoleva määruse täitmise kohta sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavuse ja lõikes 5 viidatud teabe osas. Kui see teave ei ole veel kättesaadav või ei vasta veel käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele, esitab tootja selle kuue kuu jooksul alates tüübikinnituse kuupäevast. Kui selle aja jooksul nõuete täitmise kohta tõendeid ei esitata, võtab tüübikinnitusasutus täitmise tagamiseks viivitamata meetmed.

Tootja muudab ja täiendab oma veebilehtedel avaldatud sõidukite remondi- ja hooldusteavet samal ajal, kui see tehakse kättesaadavaks volitatud remonditöökodadele.

Artikkel 7

Tasud sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavuse eest

1. Tootjad võivad võtta käesoleva määrusega reguleeritavate sõidukite remondi- ja hooldusteabe eest mõistlikku ja proportsionaalset tasu; tasu ei ole mõistlik ja proportsionaalne, kui see tõrjub sõltumatut ettevõtjat teavet kasutamast, võtmata arvesse, mil määral ta seda teavet kasutab.

2. Tootjad avaldavad sõidukite remondi- ja hooldusteavet iga päev, kord kuus ja kord aastas, kusjuures nendele andmetele ligipääsu tasud sõltuvad ajavahemikust, mille vältel ligipääsu võimaldatakse.

*Artikkel 8***Rakendusmeetmed**

Meetmed, mis on vajalikud artiklite 6 ja 7 rakendamiseks, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid seda täiendades, võetakse vastu vastavalt artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele. Nende hulka kuulub OBD- ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe esitamise tehniliste tingimuste määramine ja ajakohastamine, pöörates erilist tähelepanu VKEde erivajadustele.

*Artikkel 9***Aruanne**

Mitte hiljem kui 2. juulil 2011 esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule raporti sõiduki remondi- ja hooldusteabe juurdepääsusüsteemi toimimise kohta, pöörates erilist tähelepanu konkurentsivõimelisele, siseturu toimimisele ja keskkonnakasule. Aruandes vaadeldakse, kas on kohane koondada kõik sõidukite remondi- ja hooldusteabe juurdepääsu käsitlevad sätted tüübikinnitust käsitlevasse muudetud raamdirektiivi.

IV PEATÜKK

LIIKMESRIIKIDE KOHUSTUSED*Artikkel 10***Tüübikinnitus**

1. Alates 2. juulist 2007 ei tohi riigiasutused sõiduki heitmete või kütusekuluga seotud põhjustel keelduda andmast uut tüüpi sõidukile EÜ või siseriikliku tüübikinnitust, mida tootja taotleb, või keelata uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist, kui asjassepuutuv sõiduk on kooskõlas käesoleva määruse või selle rakendusmeetmetega ja eriti I lisa tabelis 1 sätestatud Euro 5 piirnormide või I lisa tabelis 2 sätestatud Euro 6 piirnormidega.

2. Alates 1. septembrist 2009 ja N₁-kategooria II ja III klassi ning N₂-kategooria sõidukite puhul alates 1. septembrist 2010 keelduvad riigiasutused heitmete või kütusekuluga seotud põhjustel EÜ või siseriikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukitele, mis ei ole kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmetega ning eriti lisadega, välja arvatud I lisa tabelis 2 sätestatud Euro 6 piirnormid. Sõidukitele, mis on ehitatud spetsiaalsete sotsiaalsete vajaduste jaoks, kohaldatavad summutitoru heitgaaside katse piirnormid on samad, mis N₁-kategooria III klassi sõidukite jaoks.

3. Alates 1. jaanuarist 2011 ja N₁-kategooria II ja III klassi, N₂-kategooria sõidukite ning sõidukite, mis on ehitatud spetsiaalsete sotsiaalsete vajaduste jaoks, puhul alates 1. jaanuarist 2012 loevad riigiasutused direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 tähenduses kehtetuks nende uute sõidukite vastavustunnistuse, mis ei ole kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmetega, ning eriti lisadega, välja arvatud I lisa tabelis 2 sätestatud Euro 6 piirnormid, ja keelavad heitmete või kütusekuluga seotud põhjustel nende registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise. Sõidukitele, mis on ehitatud spetsiaalsete sotsiaalsete vajaduste jaoks, kohaldatavad summutitoru heitgaaside katse piirnormid on samad, mis N₁-kategooria III klassi sõidukite jaoks.

4. Alates 1. septembrist 2014 ja N₁-kategooria II ja III klassi ning N₂-kategooria sõidukite puhul alates 1. septembrist 2015 keelduvad riigiasutused heitmete või kütusekuluga seotud põhjustel EÜ või siseriikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukitele, mis ei ole kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmetega ning eriti I lisa tabelis 2 sätestatud Euro 6 piirnormidega.

5. Alates 1. septembrist 2015 ja N₁-kategooria II ja III klassi ning N₂-kategooria sõidukite puhul alates 1. septembrist 2016 loevad riigiasutused direktiivi 70/156/EMÜ artikli 7 lõike 1 tähenduses kehtetuks nende uute sõidukite vastavustunnistuse, mis ei ole kooskõlas käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmetega, ning eriti I lisa tabelis 2 sätestatud Euro 6 piirnormidega, ja keelavad heitmete või kütusekuluga seotud põhjustel nende registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

*Artikkel 11***Varuosade tüübikinnitus**

1. Kui uued varusaastetõrjeseadmed, mis on ette nähtud paigaldamiseks käesoleva määruse alusel tüübikinnitusega kinnitatud sõidukitele, ei ole seda tüüpi, millele on antud käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmete kohaselt tüübikinnitus, keelavad riigiasutused nende müügi või paigaldamise sõidukitele.

2. Riigiasutused võivad jätkata EÜ tüübikinnituste laiendamist varusaastetõrjeseadmetele, kohaldades käesolevale määrusele eelnenud standardeid kinnituste algse väljaandmise tingimustel. Riigiasutused keelavad selliste varusaastetõrjeseadmete müügi või sõidukile paigaldamise, mis ei kuulu tüübikinnituse saanud tüübi alla.

3. Varusaastetõrjeseadmed, mis on ette nähtud paigaldamiseks sõidukitele, mis on saanud tüübikinnituse enne sõiduki osade tüübikinnituse nõuete vastuvõtmist, on vabastatud lõigete 1 ja 2 nõuetest.

Artikkel 12

Finantssoodustused

1. Liikmesriigid võivad ette näha käesoleva määruse ning selle rakendamismeetmetega kooskõlas olevate sõidukite seeriatootmisele kohaldatavaid finantssoodustusi.

Need soodustused kehtivad kõikide uute sõidukite suhtes, mida pakutakse liikmesriigi turul müügiks ja mis on kooskõlas vähemalt I lisa tabelis 1 sätestatud heitkoguste piirnormidega enne artikli 10 lõikes 3 sätestatud kuupäevi; need lõpevad nimetatud kuupäevadel.

Soodustusi, mis kehtivad ainult sõidukite suhtes, mis on kooskõlas I lisa tabelis 2 sätestatud heitkoguste piirnormidega, võib kohaldada selliste uute sõidukite suhtes, mida pakutakse liikmesriigi turul müügiks alates artikli 10 lõikes 3 sätestatud kuupäevadest ja enne artikli 10 lõikes 5 sätestatud kuupäevi; need lõpevad artikli 10 lõikes 5 sätestatud kuupäevadel.

2. Liikmesriigid võivad anda finantssoodustusi kasutusel olevate sõidukite moderniseerimiseks ning nõuetele mittevastavate sõidukite lammutamiseks.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud finantssoodustused igat tüüpi sõidukite puhul ei ületa täiendavat summat, mis kulub I lisas märgitud heitmete piirväärtustele vastamiseks kasutusele võetud tehnilistele seadmetele, kaasa arvatud seadmete sõidukile paigaldamise kulu.

4. Lõigetes 1 ja 2 viidatud finantssoodustuste algatamise või muutmise kavadest tuleb komisjonile piisavalt aegsasti ette teatada.

Artikkel 13

Trahvid

1. Liikmesriigid kehtestavad õigusaktidega trahvid käesoleva määruse sätete tootjate poolse rikkumise eest ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad komisjonile neist õigusaktidest hiljemalt 2. jaanuaril 2009 ja annavad viivitamata teada kõikidest nende hilisematest muudatustest.

2. Karistatavad rikkumised on:

- a) valeandmete esitamine tüübikinnituse andmise menetlusel või tühistamiseni viival menetlusel;
- b) tüübikinnituse saamiseks või kasutusel olevate sõidukite vastavuse kontrollimiseks katsetulemuste võltsimine;
- c) selliste andmete või tehniliste kirjelduse esitamisest hoidumine, mis võib tuua kaasa tüübikinnituse andmisest keeldumise või tühistamise;

d) katkestusseadmete kasutamine,

ning

e) teabele juurdepääsu tagamisest keeldumine.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 14

Piirväärtuste ümbermääratlemine

1. Komisjon kaalub ka metaaniheitmete lülitamist süsinikdioksiidi heitkoguste arvutusse. Komisjon esitab vajadusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku meetmete kohta metaaniheitmete arvesse võtmiseks või nende piiramiseks.

2. Pärast seda, kui sõidukeid käsitlevate eeskirjade ühtlustamise ülemaailmse foorumi egüidi all läbiviidava ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni tahkete osakeste mõõtmise programm lõpule jõuab, ning hiljemalt Euro 6 jõustudes, võtab komisjon vastu järgmised meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, sealhulgas täiendades seda, vähendamata praegust keskkonnaalaste ambitsioonide taset:

- a) käesoleva määruse muutmine artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt käesoleva määruse I lisas sätestatud osakeste massil põhinevate piirväärtuste ümberkalibreerimiseks ning osakeste arvul põhinevate piirväärtuste lisamiseks sellesse lissasse, et need oleksid üldjoontes kooskõlas bensiini ja diislikütuse massi piirväärtustega;
- b) osakeste mõõtmise ja tahkete osakeste arvulise piirväärtuse muudetud korra vastuvõtmine artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

3. Komisjon jälgib artikli 5 lõikes 3 osutatud menetlusi, katsetusi ja nõudeid, samuti heitmete mõõtmiseks kasutatavaid katsesükleid. Kui leitakse, et need ei ole enam piisavad või ei kajasta enam tegelikke heitkoguseid, kohandatakse neid nii, et nad peegeldaksid piisavalt tegelikult liikluses tekkivaid heitkoguseid. Vajalikud meetmed, mille ülesanne on muuta käesoleva määruse väheolulisi sätteid määrust täiendades, võetakse vastu artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt.

4. Komisjon jälgib saasteaineid, mille suhtes kohaldatakse artikli 5 lõikes 3 osutatud katsetusi ja nõudeid. Kui komisjon järeldab, et on asjakohane reguleerida täiendavate saasteainete heitkoguseid, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku käesolevat määrust vastavalt muuta.

5. Komisjon vaatab läbi I lisa tabelis 4 toodud pärast külmkäivituskatset summutitorust väljuvate süsinikmonooksiidi ja süsi-vesinike heitkoguste piirväärtused ning esitab vastavalt vajadusele Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku heitkoguste piirväärtuste karmistamiseks.

6. Direktiivi 2005/55/EÜ asjaomaseid lisasid muudetakse artikli 15 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetluse kohaselt, nii et need sisaldaksid nõudeid kõigi kõnealuse direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate sõidukite tüübikinnitusele.

Artikkel 15

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee.
 2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.
- Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 16

Direktiivide 70/156/EMÜ ja 2005/55/EÜ muudatused

1. Direktiivi 70/156/EMÜ muudetakse vastavalt käesoleva määruse II lisale.
2. Direktiivi 2005/55/EÜ muudetakse järgmiselt:
 - a) pealkiri asendatakse järgmise tekstiga:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. septembri 2005. aasta direktiiv 2005/55/EÜ raskeveokitele ja mootoritele tüübikinnituse andmise kohta seoses nende heitkogustega (Euro IV ja V)“;
 - b) artikkel 1 asendatakse järgmise tekstiga:

„Artikkel 1

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „sõiduk“ – mis tahes mootorsõiduk, nagu on määratletud direktiivi 70/156/EMÜ artiklis 2, tuletatud massiga üle 2 610 kg;
- b) „mootor“ – sõiduki liikumapaneva jõu allikas, millele saab anda tüübikinnituse eraldi tehnilise seadmestiku-na, nagu on määratletud direktiivi 70/156/EMÜ artiklis 2;

c) „eriti keskkonnasõbralik sõiduk“ – sõiduk, mille käitamiseks kasutatakse mootorit, mis vastab I lisa punktis 6.2.1 sisalduva tabeli reas C toodud lubatavatele heitkoguste piirväärtustele.”;

c) I lisa punkt 1 asendatakse järgmisega:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse kõigi mootorsõidukite gaasiliste ja tahkete osakeste heitmete kontrolli, saastekontrolliseadmete kasuliku tööea, kasutusel olevate sõidukite/mootorite ja pardadiagnostikasüsteemide (OBD) nõuetele vastavuse ning artiklis 1 kindlaksmääratud mootorite suhtes, välja arvatud M₁-, N₁-, N₂- ja M₂-kategooria sõidukid, mis on saanud tüübikinnituse määruse (EÜ) nr 715/2007 (*) kohaselt.

(*) ELT L 171, 29.6.2007, lk 1.”

Artikkel 17

Kehtetuks tunnistamine

1. Järgmised direktiivid tunnistatakse kehtetuks alates 2. jaanuarist 2013:
 - direktiiv 70/220/EMÜ,
 - direktiiv 72/306/EMÜ,
 - direktiiv 74/290/EMÜ,
 - direktiiv 77/102/EMÜ,
 - direktiiv 78/665/EMÜ,
 - direktiiv 80/1268/EMÜ,
 - direktiiv 83/351/EMÜ,
 - direktiiv 88/76/EMÜ,
 - direktiiv 88/436/EMÜ,
 - direktiiv 89/458/EMÜ,
 - direktiiv 91/441/EMÜ,
 - direktiiv 93/59/EMÜ,
 - direktiiv 93/116/EÜ,
 - direktiiv 94/12/EÜ,
 - direktiiv 96/44/EÜ,
 - direktiiv 96/69/EÜ,
 - direktiiv 98/69/EÜ,
 - direktiiv 98/77/EÜ,

- direktiiv 1999/100/EÜ,
- direktiiv 1999/102/EÜ,
- direktiiv 2001/1/EÜ,
- direktiiv 2001/100/EÜ,
- direktiiv 2002/80/EÜ,
- direktiiv 2003/76/EÜ,
- direktiiv 2004/3/EÜ.

2. Komisjoni 17. juuli 1989. aasta direktiivi 89/491/EMÜ (millega kohandatakse tehnika arenguga mootorsõidukeid käsitlevaid nõukogu direktiive 70/157/EMÜ, 70/220/EMÜ, 72/245/EMÜ, 72/306/EMÜ, 80/1268/EMÜ ja 80/1269/EMÜ) ⁽¹⁾ II ja V lisa jäetakse välja alates 2. jaanuarist 2013.

3. Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiividele tõlgendatakse viidetena käesolevale määrusele.

4. Liikmesriigid tunnistavad oma rakendusaktid, mis on vastu võetud lõikes 1 osutatud direktiivide kohaselt, kehtetuks alates 2. jaanuarist 2013.

Artikkel 18

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 3. jaanuarist 2009, välja arvatud artikli 10 lõige 1 ja artikkel 12, mida kohaldatakse alates 2. juulist 2007.

3. Artikli 5 lõikes 3 ja artikli 14 lõikes 6 osutatud muudatused või rakendusmeetmed võetakse vastu hiljemalt 2. juulil 2008.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 20. juuni 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
 H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja
 G. GLOSER

⁽¹⁾ EÜT L 238, 15.8.1989, lk 43.

I LISA

HEITKOGUSTE PIIRVÄÄRTUSED

Tabel 1

Euro 5 kohased heitkoguste piirväärtused

Kategooria	Klass	Tuletatud mass (RM) (kg)	Piirväärtused													
			Süsinikmonooksiidi mass (CO)		Kogu süsivesinike mass (THC)		Mittemetaansete süsivesinike mass (NMHC)		Lämmastikoksiidide mass (NO _x)		Kogu süsivesinike ja lämmastikoksiidide mass kokku (THC + NO _x)		Tahkete osakeste mass (PM)		Tahkete osakeste arv ⁽¹⁾ (P)	
			L ₁ (mg/km)		L ₂ (mg/km)		L ₃ (mg/km)		L ₄ (mg/km)		L ₂ + L ₄ (mg/km)		L ₅ (mg/km)		L ₆ (#/km)	
			Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor ⁽²⁾	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor
M	—	Kõik	1 000	500	100	—	68	—	60	180	—	230	5,0	5,0		
N ₁	I	RM ≤ 1 305	1 000	500	100	—	68	—	60	180	—	230	5,0	5,0		
	II	1 305 < RM ≤ 1 760	1 810	630	130	—	90	—	75	235	—	295	5,0	5,0		
	III	1 760 < RM	2 270	740	160	—	108	—	82	280	—	350	5,0	5,0		
N ₂			2 270	740	160	—	108	—	82	280	—	350	5,0	5,0		

⁽¹⁾ Arvuline norm määratakse kindlaks võimalikult kiiresti ja hiljemalt Euro 6 staadiumi jõustumisel.

⁽²⁾ Ottomootorite tahkete osakeste massi norme kohaldatakse ainult otsesissepritsega sõidukite suhtes.

Tabel 2
Euro 6 kohased heitkoguste piirväärtused

Kategooria		Klass	Tuletatud mass (RM) (kg)	Piirväärtused													
				Süsinik-monooksiidi mass (CO)		Kõigi süsivesinike mass (THC)		Mittemetaansete süsivesinike mass (NMHC)		Lämmastik-oksiidide mass (NO _x)		Kõigi süsivesinike ja lämmastikoksiidide mass kokku (THC + NO _x)		Tahkete osakeste mass (PM)		Osakeste arv ⁽¹⁾ (P)	
				L ₁ (mg/km)		L ₂ (mg/km)		L ₃ (mg/km)		L ₄ (mg/km)		L ₂ + L ₄ (mg/km)		L ₅ (mg/km)		L ₆ (#/km)	
			Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	Otto-mootor ⁽²⁾	Diisel-mootor	Otto-mootor	Diisel-mootor	
M	—	Kõik	1 000	500	100	—	68	—	60	80	—	170	5,0	5,0			
N ₁	I	RM ≤ 1 305	1 000	500	100	—	68	—	60	80	—	170	5,0	5,0			
	II	1 305 < RM ≤ 1 760	1 810	630	130	—	90	—	75	105	—	195	5,0	5,0			
	III	1 760 < RM	2 270	740	160	—	108	—	82	125	—	215	5,0	5,0			
N ₂			2 270	740	160	—	108	—	82	125	—	215	5,0	5,0			

⁽¹⁾ Arvuline norm määratakse kindlaks praeguses etapis.

⁽²⁾ Ottomootorite tahkete osakeste massi norme kohaldatakse ainult otsesissepritsega sõidukite suhtes.

Tabel 3

Heitkoguste piirväärtus kütuseaurude katsetamiseks

Kütuseauru mass (g/katsetuse kohta)
2,0

Tabel 4

Pärast külmkäivituskatset summutitorust väljuvate süsinikmonoksiidi ja süsivesinike heitkoguste piirväärtused

Katsetemperatuur 266 K (- 7 °C)			
Sõiduki kategooria	Klass	Süsinikmonoksiidi (CO) mass L ₁ (g/km)	Süsivesinike (HC) mass L ₂ (g/km)
M	—	15	1,8
N ₁	I	15	1,8
	II	24	2,7
	III	30	3,2
N ₂		30	3,2

II LISA

Direktiivi 70/156/EMÜ muudatused

Direktiivi 70/156/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artiklis 2 lisatakse pärast viimast taanet järgmine lause:

„Kui käesolevas direktiivis viidatakse eraldi direktiivile või määrusele, hõlmab see ka nende rakendusakte.”

2. Järgmistes sätetes lisatakse pärast sõnu „eraldi direktiiv” sõnad „või määrus”:

artikli 2 esimene taane; artikli 2 üheksas taane; artikli 2 kümnes taane; artikli 2 neljateistkümnes taane; artikli 3 lõige 1; artikli 3 lõige 4; artikli 4 lõike 1 punkt c; artikli 4 lõike 1 punkt d; artikli 5 lõige 5; artikli 6 lõige 3; artikli 7 lõige 2; artikli 13 lõige 4; artikli 13 lõige 5; I lisa esimene lõik, III lisa III osa; IV lisa II osa esimene lõik; V lisa jaotise 1 punkt a; V lisa jaotise 1 punkt b; V lisa jaotise 1 punkt c; VI lisa, sõiduki EÜ tüübikinnitustunnistuse lk 2 (pöördel); VII (1) lisa jaotis 4; VII lisa 1. allmärkus; X lisa jaotis 2.1; X lisa jaotis 3.3; XI lisa 4. liide, Tähtede tähendus; X; XII lisa jaotise B punkt 2; XIV lisa jaotise 2 punkt a; XIV lisa jaotise 2 punkt c; XIV lisa jaotise 2 punkt d.

3. Järgmistes sätetes lisatakse pärast sõnu „eraldi direktiivid” sõnad „või määrused”:

artikli 2 kaheksas taane; artikli 3 lõige 1; artikli 3 lõige 2; artikli 4 lõike 1 punkti a esimene ja teine taane; artikli 4 lõike 1 punkt b; artikli 4 lõige 3; artikli 5 lõike 4 kolmas lõik; artikli 5 lõige 6; artikli 8 lõige 2; artikli 8 lõike 2 punkt c; artikli 9 lõige 2; artikli 10 lõige 2; artikli 11 lõige 1; artikli 13 lõige 2; artikli 14 lõike 1 punkt i; lisade loetelu: XIII lisa pealkiri; I lisa esimene lõik; IV lisa esimese osa esimene ja teine rida; IV lisa II osa tabeli 1. allmärkus; V lisa jaotise 1 punkt b; V lisa jaotis 3; V lisa jaotise 3 punkt a; V lisa jaotise 3 punkt b; VI lisa punktid 1 ja 2; VI lisa, sõiduki EÜ tüübikinnitustunnistuselk 2 (pöördel); X lisa jaotis 2.2; X lisa jaotis 2.3.5; X lisa jaotis 3.5; XII lisa pealkiri; XIV lisa jaotis 1.1; XIV lisa jaotise 2 punkt c.

4. Järgmistes sätetes lisatakse pärast sõna „direktiiv” sõnad „või määrus”:

artikli 5 lõike 3 kolmas lõik; IV lisa; IV lisa I osa tabeli allmärkus X; VI lisa, sõiduki EÜ tüübikinnitustunnistuselk 2 (pöördel), tabelite pealkirjad; VII (1) lisa jaotis 2; VII (1) lisa jaotis 3; VII (1) lisa jaotis 4; VIII lisa, jaotised 1, 2, 2.1, 2.2 ja 3; IX lisa, kompleksed või komplekteeritud M₁-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel), punktid 45, 46.1 ja 46.2; IX lisa, kompleksed või komplekteeritud M₂- ja M₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel), punktid 45 ja 46.1; IX lisa, kompleksed või komplekteeritud N₁-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel), punktid 45 ja 46.1; IX lisa, mittekomplektsed M₁-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel), punktid 45 ja 46.1; IX lisa, mittekomplektsed M₂- ja M₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel), punktid 45 ja 46.1; IX lisa, mittekomplektsed N₁-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel), punktid 45 ja 46.1; X lisa 2. allmärkus; X lisa jaotis 1.2.2.; XI lisa 4. liide, tähtede tähendus: N/A; XV lisa, tabeli pealkiri.

Järgmistes sätetes lisatakse pärast sõna „direktiivid” sõnad „või määrusega”:

IX lisa, kompleksed või komplekteeritud M₁-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel); IX lisa, kompleksed või komplekteeritud M₂- ja M₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel); IX lisa, kompleksed või komplekteeritud N₁-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel); IX lisa, mittekomplektsed M₁-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel); IX lisa, mittekomplektsed M₂- ja M₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel); IX lisa, mittekomplektsed N₁-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukid, lk 2 (pöördel).

5. Artikli 8 lõike 2 punktis c lisatakse pärast sõna „direktiiv(id)” sõnad „või määrus(ed)”.

6. IV lisa asendatakse I osa tabeli pealkiri ja punkt 2 järgmisega:

„Teema	Direktiivi/ määruse num- ber	Viide Euroopa Liidu Teatajale	Kohaldatavus											
			M ₁	M ₂	M ₃	N ₁	N ₂	N ₃	O ₁	O ₂	O ₃	O ₄		
2. Heitkogused/ juurdepääs teabele	.../.../EÜ (EÜ) nr .../...	L ..., ..., lk ...	X ⁽¹⁰⁾	X ⁽¹⁰⁾		X ⁽¹⁰⁾	X ⁽¹⁰⁾							

⁽¹⁰⁾ Sõidukite puhul, mille tuletatud mass ei ületa 2 610 kg. Tootja taotlusel võib kehtida sõidukite suhtes, mille tuletatud mass ei ületa 2 840 kg.”

7. IV lisa I osa punktid 11 ja 39 jäetakse välja.
8. VII lisa punktis 4 asendatakse sõnad „direktiivi puhul” sõnadega „direktiivi või määruse puhul”.
9. VII lisa punktile 5 lisatakse sõnade „viimane direktiiv” järele sõnad „või määrus”.
10. XI lisa asendatakse 1. liite tabeli pealkiri ja punkt 2 järgmisega:

„Nr	Teema	Direktiivi/määruse number	$M_1 \leq 2\,500$ (¹) kg	$M_1 > 2\,500$ (¹) kg	M_2	M_3
2	Heitkogused/ juurdepääs teabele	.../.../EÜ (EÜ) nr .../...	Q	G + Q	G + Q”	

11. XI lisa 1. liite punktid 11 ja 39 jäetakse välja.
12. XI lisa asendatakse 2. liite tabeli pealkiri ja punkt 2 järgmisega:

„Nr	Teema	Direktiivi/määruse number	M_1	M_2	M_3	N_1	N_2	N_3	O_1	O_2	O_3	O_4
2	Heitkogused/ juurdepääs teabele	.../.../EÜ (EÜ) nr .../...	A	A		A	A”					

13. XI lisa 2. liite punktid 11 ja 39 jäetakse välja.
14. XI lisa asendatakse 3. liite tabeli pealkiri ja punkt 2 järgmisega:

„Nr	Teema	Direktiivi/määruse number	M_2	M_3	N_1	N_2	N_3	O_1	O_2	O_3	O_4
2	Heitkogused/ juurdepääs teabele	.../.../EÜ (EÜ) nr .../...	Q		Q	Q”					

15. XI lisa 3. liite punkt 11 jäetakse välja.
16. XI lisa asendatakse 4. liite tabeli pealkiri ja punkt 2 järgmisega:

„Nr	Teema	Direktiivi/määruse number	N-kategooria liikurkraana
2	Heitkogused/ juurdepääs teabele	.../.../EÜ (EÜ) nr .../...	N/A”

17. XI lisa 4. liite punkt 11 jäetakse välja.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 716/2007,**20. juuni 2007,****välismaiste tütarettevõtete struktuuri ja tegevust käsitleva ühenduse statistika kohta****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 285 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Keskpanga arvamust ⁽¹⁾,toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Regulaarne ja kvaliteetne ühenduse statistika välismaiste tütarettevõtete struktuuri ja tegevuse kohta kogu majanduses on oluline, et adekvaatselt hinnata välismaise kontrolli all olevate ettevõtete mõju Euroopa Liidu majandusele. See soodustaks ka siseturu tõhususe jälgimist ja majanduste järk-järgulist integreerumist globaliseerumise taustal. Selles kontekstis edendavad juhtivat rolli rahvusvahelised ettevõtted, kuid välismaine kontroll võib puudutada ka väikesi ja keskmise suurusega ettevõtteid.
- (2) Teenuskaubanduse üldlepingu (GATS) ja intellektuaalomandi õiguste kaubanduslepingu (TRIPS) rakendamine ja läbivaatamine ning käimasolevad ja tulevased läbirääkimised edasiste lepingute üle muudavad vajalikuks asjakohase statistilise teabe kättesaadavuse läbirääkimistele kaasaaitamiseks.
- (3) Liberaliseerimisprotsessi taustal on majandus-, konkurents-, ettevõtlus-, teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tööhõivepoliitika ettevalmistamiseks vajalik välismaiste tütarettevõtete statistika, et mõõta välismaise kontrolli otest ja kaudset mõju tööhõivele, palkadele ja tootlikkusele konkreetsetes riikides ja sektorites.

- (4) Olemasolevate ühenduse õigusaktide alusel esitatav ja liikmesriikides olemasolev teave on ebapiisav, ei vasta nõuetele või ei ole piisavalt võrreldav selleks, et komisjon saaks kasutada seda oma töös usaldusväärse allikana.
- (5) Määrusega (EÜ) nr 184/2005 ⁽³⁾ kehtestatakse ühine raamistik maksebilanssi, rahvusvahelist teenuskaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid käsitleva ühenduse statistika süstemaatiliseks koostamiseks. Kuna maksebilansi statistika hõlmab ainult osaliselt GATSis sisalduvaid andmeid, on oluline välismaiste tütarettevõtete üksikasjaliku statistika regulaarne koostamine.
- (6) Nõukogu 20. detsembri 1996. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 58/97 (struktuurilise ettevõtlusstatistika kohta) ⁽⁴⁾ ja nõukogu 15. märtsi 1993. aasta määrusega (EMÜ) nr 696/93 (statistiliste üksuste kohta ühenduse tootmisüsteemi vaatlamiseks ja analüüsimiseks) ⁽⁵⁾ rajati ühine raamistik ühenduse ettevõtete struktuuri ja tegevust käsitleva ühenduse statistika kogumiseks, koostamiseks, edastamiseks ja hindamiseks.
- (7) Siseriiklike arvepidamiste koostamiseks vastavalt nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrusele (EÜ) nr 2223/96 (ühenduses kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta) ⁽⁶⁾ on vaja võrreldavat, täielikku ja usaldusväärset ettevõtlusstatistikat välismaiste tütarettevõtete kohta.
- (8) ÜRO rahvusvahelise teenuskaubanduse käsiraamat, Rahvusvahelise Valuutafondi maksebilansi käsiraamat (5. väljaanne) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni välismaiste otseinvesteeringute statistika standardid ja majanduse globaliseerumise näitajate käsiraamat määravad üheskoos kindlaks üldreeglid rahvusvaheliselt võrreldava välismaiste tütarettevõtete statistika koostamiseks.

⁽¹⁾ ELT C 144, 14.6.2005, lk 14.⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 12. detsembri 2006. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. mai 2007. aasta otsus.⁽³⁾ ELT L 35, 8.2.2005, lk 23. Määrust on muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 602/2006 (ELT L 106, 19.4.2006, lk 10).⁽⁴⁾ EÜT L 14, 17.1.1997, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1893/2006 (ELT L 393, 30.12.2006, lk 1).⁽⁵⁾ EÜT L 76, 30.3.1993, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1882/2003 (ELT L 284, 31.10.2003, lk 1).⁽⁶⁾ EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1267/2003 (ELT L 180, 18.7.2003, lk 1).

- (9) Konkreetne ühenduse statistika töötatakse välja vastavalt nõukogu 17. veebruari 1997. aasta määruses (EÜ) nr 322/97 (ühenduse statistika kohta) ⁽¹⁾ sätestatud eeskirjadele.
- (10) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt üldiste statistiliste standardite loomist välismaiste tütarettevõtete võrreldava statistika koostamiseks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on seda meetme ulatuse või mõju tõttu parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (11) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽²⁾.
- (12) Komisjonile tuleks eelkõige anda volitus kohandada I ja II lisas toodud mõisteid ning III lisa detailsusastet ja teha sellest tulenevad muudatused I ja II lissasse, rakendada prooviuuringute tulemusi ning määrata kindlaks nõuetekohased ühised kvaliteedistandardid ja kvaliteediaruannete sisu ja sagedus. Kuna need on üldmeetmed ja nende eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid või täiendada käesolevat määrust, lisades uusi vähemolulisi sätteid, tuleks need vastu võtta kooskõlas otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud regulatiivmenetluse kontrolliga.
- (13) Nõukogu otsusega 89/382/EMÜ, Euratom ⁽³⁾ loodud statistikaprogrammi komiteega ning nõukogu otsusega 2006/856/EÜ ⁽⁴⁾ moodustatud monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komiteega on konsulteeritud.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega luuakse ühine raamistik välismaiste tütarettevõtete struktuuri ja tegevust käsitleva süstemaatilise ühenduse statistika koostamiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 52, 22.2.1997, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1882/2003.

⁽²⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. Otsust on muudetud otsusega 2006/512/EÜ (ELT L 200, 22.7.2006, lk 11).

⁽³⁾ EÜT L 181, 28.6.1989, lk 47.

⁽⁴⁾ ELT L 332, 30.11.2006, lk 21.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „välismaine tütarettevõte” – ettevõtte, mis on statistikat koostavas riigis resident ja mille üle omab kontrolli institutsiooniline üksus, mis ei ole koostavas riigis resident, või ettevõtte, mis ei ole statistikat koostavas riigis resident ja mille üle omab kontrolli institutsiooniline üksus, mis on koostavas riigis resident;
- b) „kontroll” – võime määrata ettevõtte üldist tegevuspoliitikat, valides vajaduse korral sobivad juhid. Ettevõtet A peetakse selles kontekstis institutsioonilise üksuse B kontrolli all olevaks, kui B kontrollib otseselt või kaudselt enam kui poolt aktsionäride hääleõigusest või enam kui poolt aktsiatest;
- c) „välismaine kontroll” – kontrolli omav institutsiooniline üksus on resident riigis, mis ei ole riik, kus on resident tema kontrolli all olev institutsiooniline üksus;
- d) „filiaalid” – kohalikud üksused, mis ei ole iseseisvad juriidilised isikud ja mis sõltuvad välismaise kontrolli all olevatest ettevõtetest. Neid käsitatakse kvaasikorporatiivsete ettevõtetenäa määruse (EMÜ) nr 696/93 lisa III jao B osa selgitavate märkuste punkti 3 alapunkti f tähenduses;
- e) „välismaiste tütarettevõtete statistika” – statistika, mis kirjeldab välismaiste tütarettevõtete üldist tegevust;
- f) „koostavas riigis asuvate välismaiste tütarettevõtete statistika” – statistika, mis kirjeldab koostavas riigis residendiks olevate välismaiste tütarettevõtete tegevust;
- g) „välisriigis asuvate välismaiste tütarettevõtete statistika” – statistika, mis kirjeldab selliste välisriikides asuvate välismaiste tütarettevõtete tegevust, mille üle omab kontrolli institutsiooniline üksus, mis on statistikat koostavas riigis resident;
- h) „välismaise tütarettevõtte üle lõplikku kontrolli omav institutsiooniline üksus” – institutsiooniline üksus, mis asub välismaise tütarettevõtte kontrollahela tipus ja mille üle ei oma kontrolli muu institutsiooniline üksus;
- i) „ettevõtte”, „kohalik üksus” ja „institutsiooniline üksus” – omavad kõik sama tähendust mis määruses (EMÜ) nr 696/93.

*Artikkel 3***Andmete esitamine**

Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) andmed välismaiste tütarettevõtete kohta majandusnäitajate, tegevusala ja geograafilise jaotuse alusel vastavalt I, II ja III lisale.

*Artikkel 4***Andmete allikad**

1. Liikmesriigid koguvad artiklis 6 osutatud kvaliteeditingimusi järgides käesoleva määruse kohaselt nõutavat teavet, kasutades kõiki allikaid, mida nad peavad asjakohaseks ja sobivaks.

2. Aruandekohustuslikud füüsilised ja juriidilised isikud järgivad vastamisel käesoleva määruse kohaselt liikmesriikides andmete kogumise eest vastutavate siseriiklike institutsioonide kindlaksmääratud tähtaegu ja määratlusi.

3. Kui nõutavaid andmeid ei ole võimalik koguda mõistlike kuludega, võib edastada võimalikult täpsed hinnangulised andmed, sealhulgas nullväärtused.

*Artikkel 5***Prooviuuringud**

1. Komisjon koostab programmi määruse (EÜ) nr 322/97 artiklis 2 sätestatud liikmesriikide ametiasutuste poolt vabatahtlikkuse alusel läbiviidavate prooviuuringute kohta, mis käsitlevad täiendavaid näitajaid ja jaotusi koostavas riigis ja välisriigis asuvate välismaiste tütarettevõtete statistika puhul.

2. Prooviuuringud viiakse läbi eesmärgiga hinnata andmete kogumise asjakohasust ja võimalikkust, võrreldes andmete kättesaadavuse eeliseid statistikasüsteemi kulutuste ja ettevõtete aruandekoormusega.

3. Komisjoni prooviuuringute programm vastab I ja II lisale.

4. Prooviuuringute järelduste alusel võtab komisjon vajalikud rakendusmeetmed koostavas riigis ja välisriigis asuvate välismaiste tütarettevõtete statistika kohta kooskõlas artikli 10 lõikes 3 osutatud regulatiivmenetluse kontrolliga.

5. Prooviuuringud lõpetatakse 19. juuliks 2010.

*Artikkel 6***Kvaliteedistandardid ja aruanded**

1. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada edastatud andmete kvaliteet vastavalt ühiste kvaliteedistandarditele.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostat) aruande edastatud andmete kvaliteedi kohta (edaspidi „kvaliteediaruanded“).

3. Ühised kvaliteedistandardid ning kvaliteediaruannete sisu ja sageduse määrab kindlaks komisjon kooskõlas artikli 10 lõikes 3 osutatud regulatiivmenetluse kontrolliga.

4. Komisjon hindab edastatud andmete kvaliteeti.

*Artikkel 7***Soovituste käsiraamat**

Komisjon avaldab tihedas koostöös kõigi liikmesriikidega asjakohaseid mõisteid ja lisajuhiseid sisaldava soovituste käsiraamatu, mis käsitleb vastavalt käesolevale määrusele koostatud ühenduse statistikat.

*Artikkel 8***Ajakava ja erandid**

1. Liikmesriigid koostavad andmekoondid vastavalt I ja II lisas esitatud rakendamise ajakavale.

2. Üleminekuperioodi vältel, mis ei ületa nelja aastat alates I ja II lisas osutatud esimesest vaatlusaastast, võib komisjon piiratud ajaks lubada liikmesriikidele erandeid käesoleva määruse sätestest vastavalt artikli 10 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele, kui nende siseriiklikud süsteemid vajavad suuremaid kohandusi.

*Artikkel 9***Rakendusmeetmed**

1. Järgmised käesoleva määruse rakendusmeetmed võetakse vastu vastavalt artikli 10 lõikes 2 osutatud regulatiivkomitee menetlusele:

a) sobiva andmeedastusformaadi ja menetluse sätestamine liikmesriikide tulemuste edastamiseks,

ning

b) liikmesriikidele erandite lubamine, kui nende siseriiklikud süsteemid vajavad suuremaid kohandusi, sealhulgas erandite lubamine kõigist prooviuuringute tulemustest tulenevatest uutest nõuetest, vastavalt artikli 8 lõikele 2.

2. Järgmised meetmed, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, muu hulgas täiendades seda, võetakse vastu vastavalt artikli 10 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele:

- a) I ja II lisas esitatud mõistete kohandamine ning III lisas esitatud detailsusastme kohandamine ja sellest tulenevad muudatused I ja II lisas;
- b) prooviuringute tulemuste rakendamine vastavalt artikli 5 lõikele 4,
ning
- c) nõuetekohaste ühiste kvaliteedistandardite ning kvaliteedia-ruannete sisu ja sageduse kindlaksmääramine vastavalt artikli 6 lõikele 3.

3. Erilist tähelepanu pööratakse põhimõttele, mille kohaselt sellistest meetmetest saadav kasu peab olema suurem kui nendele tehtud kulutused, ja põhimõttele, mille kohaselt liikmesriikidele või ettevõtetele lisanduv rahaline koormus peaks jääma mõistlikkuse piiresse.

Artikkel 10

Komitee

1. Komisjoni abistab statistikaprogrammi komitee (edaspidi „komitee“).

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1–4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

4. Euroopa Keskpank ja riikide keskpangad võivad osaleda komitee istungitel vaotlejana.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 20. juuni 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

Artikkel 11

Koostöö monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komiteega

Käesoleva määruse rakendamisel küsib komisjon monetaar-, finants- ja maksebilansistatistika komitee arvamust kõigis selle komitee pädevusse kuuluvates küsimustes, eelkõige kõigi majandusliku ja tehnilise arenguga kohandamiseks võetavate meetmete kohta andmete kogumise ja statistilise töötlemise ning tulemuste töötlemise ja edastamise valdkonnas.

Artikkel 12

Aruanne rakendamise kohta

Komisjon esitab 19. juuliks 2012 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Selles aruandes:

- a) hinnatakse toodetud statistika kvaliteeti;
- b) hinnatakse toodetud statistikast ühendusele, liikmesriikidele, aruandjatele ja kasutajatele tulenevat kasu võrreldes kuludega;
- c) hinnatakse prooviuringute läbiviimist ja nende rakendamist,
ning
- d) tehakse kindlaks valdkonnad, mida on võimalik täiustada, ning saadud tulemusi ja vastavaid kulusid silmas pidades vajalikud muudatused.

Artikkel 13

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Nõukogu nimel
eesistuja
G. GLOSER

I LISA

KOOSTAVAS RIIGIS ASUVATE VÄLISMAISTE TÜTARETTEVÕTETE STATISTIKA ÜHINE MOODUL

1. JAGU

Statistiline üksus

Statistilised üksused on vastavalt artiklis 2 toodud määratlustele ettevõtted ja filiaalid, mis on välismaise kontrolli all.

2. JAGU

Näitajad

Kogutakse järgmised näitajad, mis on määratletud komisjoni 17. detsembri 1998. aasta määruse (EÜ) nr 2700/98 (struktuurilises ettevõtlusstatistikas kasutatavate tunnuste määratluste kohta) ⁽¹⁾ lisas:

Kood	Nimetus
11 11 0	Ettevõtete arv
12 11 0	Käive
12 12 0	Toodangu väärtus
12 15 0	Lisandväärtus tegurikuludes
13 11 0	Kaupade ja teenuste ost kokku
13 12 0	Kaupade ja teenuste ost edasimüügiks muutmata kujul
13 31 0	Tööjõukulud
15 11 0	Koguinvesteeringud materiaalsesse põhivarasse
16 11 0	Tööga hõivatud isikute arv
22 11 0	Ettevõttesisesed uurimis- ja arendustegevuse kogukulud ^(*)
22 12 0	Uurimis- ja arendustegevuses rakendatud töötajate koguarv ^(*)

^(*) Näitajad 22 11 0 ja 22 12 0 esitatakse igal teisel aastal. Kui NACE Rev. 1.1 klassifikaatori C–F jao mõne osa käive kokku või tööga hõivatud isikute arv kokku on liikmesriigis väiksem kui 1 % ühenduse vastavast koguarvust, pole käesoleva määruse eesmärgil vajalik teabe kogumine näitajatega 22 11 0 ja 22 12 0 seotud statistika koostamiseks.

Kui tööga hõivatud isikute arv ei ole kättesaadav, esitatakse selle asemel töötajate arv (kood 16 13 0).

Sellised näitajad nagu ettevõttesisesed uurimis- ja arendustegevuse kogukulud (kood 22 11 0) ja uurimis- ja arendustegevuses rakendatud töötajate koguarv (kood 22 12 0) on vaja koostada ainult NACE klassifikaatori C, D, E ja F jao tegevusalade puhul.

NACE klassifikaatori J jao jaoks esitatakse ainult ettevõtete arv, käive ^(?) ja tööga hõivatud isikute (või töötajate) arv.

3. JAGU

Detailsusaste

Andmed esitatakse vastavalt „lõplikku kontrolli omava institutsioonilise üksuse” mõistele nii, et 2-IN tasandi geograafiline jaotus on kombineeritud 3. tasandi tegevusala jaotusega vastavalt III lisale ning 3. tasandi geograafilise jaotus on kombineeritud ettevõttemajandusega.

⁽¹⁾ EÜT L 344, 18.12.1998, lk 49. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1670/2003 (ELT L 244, 29.9.2003, lk 74).

^(?) NACE Rev. 1.1 klassifikaatori osa 65 käive asendatakse toodangu väärtusega.

4. JAGU

Esimene vaatlusaasta ja ajavahemik

1. Koostatava aastastatistika esimene vaatlusaasta on käesoleva määruse jõustumise kalendriaasta.
2. Seejärel esitavad liikmesriigid andmed iga kalendriaasta kohta.
3. Esimene vaatlusaasta, mille jaoks koostatakse sellised näitajad nagu ettevõttesisesed uurimis- ja arendustegevuse kogukulud (kood 22 11 0) ja uurimis- ja arendustegevuses rakendatud töötajate koguarv (kood 22 12 0), on 2007.

5. JAGU

Tulemuste edastamine

Tulemused edastatakse 20 kuu jooksul pärast vaatlusaasta lõppu.

6. JAGU

Aruanded ja prooviuuringud

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile aruande käesoleva ühise mooduli jaoks koostatavate statistiliste andmete määratluse, struktuuri ja kättesaadavuse kohta.
2. Käesoleva lisaga hõlmatud detailsusastme jaoks algatab komisjon prooviuuringud, mille läbiviijateks on määruse (EÜ) nr 322/97 artikli 2 kohased liikmesriikide ametiasutused vastavalt käesoleva määruse artiklile 5.
3. Prooviuuringud viiakse läbi eesmärgiga hinnata andmete hankimise võimalikkust, võrreldes selliste andmete kättesaadavuse eeliseid nende kogumisega seotud kulutuste ja ettevõtete aruandekoormusega.
4. Prooviuuringud viiakse läbi järgmiste näitajate kohta:

Kood	Nimetus
	Kaupade ja teenuste eksport
	Kaupade ja teenuste import
	Kontsernisisene kaupade ja teenuste eksport
	Kontsernisisene kaupade ja teenuste import

Eksport, import, kontsernisisene eksport ja kontsernisisene import jaotatakse eraldi kaupade ja teenuste lõikes.

5. Prooviuuringud viiakse läbi ka selleks, et uurida NACE klassifikaatori M, N ja O jao tegevusalade andmete kogumise võimalikkust ning selliste näitajate kogumise võimalikkust nagu ettevõttesisesed uurimis- ja arendustegevuse kogukulud (kood 22 11 0) ja uurimis- ja arendustegevuses rakendatud töötajate koguarv (kood 22 12 0) NACE klassifikaatori G, H, I, K, M, N ja O jao tegevusalade kohta. Samuti viiakse läbi prooviuuringud hindamaks 2. jaos määratletud andmete tööga hõivatud isikute arvu alusel suurusklassidesse jaotamise asjakohasust, võimalikkust ja kulusid.

II LISA

VÄLISRIIGIS ASUVATE VÄLISMAISTE TÛTARETTEVÕTETE STATISTIKA ÜHINE MOODUL

1. JAGU

Statistiline üksus

Statistilised üksused on vastavalt artiklis 2 toodud määratlustele välisriikides asuvad ettevõtted ja filiaalid, mille üle omab kontrolli institutsiooniline üksus, mis on statistikat koostavas riigis resident.

2. JAGU

Näitajad

Kogutakse järgmised näitajad, mis on määratletud määruse (EÜ) nr 2700/98 lisas:

Kood	Nimetus
12 11 0	Käive
16 11 0	Tõõga hõivatud isikute arv
11 11 0	Ettevõtete arv

Kui tõõga hõivatud isikute arv ei ole kättesaadav, esitatakse selle asemel tõõtajate arv (kood 16 13 0).

3. JAGU

Detailsusaste

Detailed andmed esitatakse välismaise tütarettevõtte asukohariigi ja tegevusala alusel vastavalt III lisale. Detailed andmed kombineeritakse asukohariigi ja tegevusala alusel järgmiselt:

- 1. tasandi geograafiline jaotus kombineerituna 2. taseme tegevusala jaotusega;
- 2-OUT tasandi geograafiline jaotus kombineerituna 1. tasandi tegevusala jaotusega;
- 3. tasandi geograafiline jaotus kombineerituna kogu tegevusala andmetega kokku.

4. JAGU

Esimene vaatlusaasta ja ajavahemik

1. Koostatava aastastatistika esimene vaatlusaasta on käesoleva määruse jõustumise kalendriaasta.
2. Seejärel esitavad liikmesriigid andmed iga kalendriaasta kohta.

5. JAGU

Tulemuste edastamine

Tulemused edastatakse 20 kuu jooksul pärast vaatlusaasta lõppu.

6. JAGU

Aruanded ja prooviuringud

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile aruande käesoleva ühise mooduli jaoks koostatavate statistiliste andmete määratluse, struktuuri ja kättesaadavuse kohta.
2. Käesoleva lisaga hõlmatud detailsusastme jaoks algatab komisjon prooviuringud, mille läbiviijateks on määruse (EÜ) nr 322/97 artikli 2 kohased liikmesriikide ametiasutused vastavalt käesoleva määruse artiklile 5.
3. Prooviuringud viiakse läbi eesmärgiga hinnata andmete hankimise võimalikkust, võrreldes selliste andmete kättesaadavuse eeliseid nende kogumisega seotud kulutuste ja ettevõtete aruandekoormusega.
4. Prooviuringud viiakse läbi järgmiste näitajate kohta:

Kood	Nimetus
13 31 0	Tööjõukulud Kaupade ja teenuste eksport Kaupade ja teenuste import Kontsernisisene kaupade ja teenuste eksport Kontsernisisene kaupade ja teenuste import
12 15 0	Lisandväärtus tegurikuludes
15 11 0	Koguinvesteeringud materiaalsesse põhivarasse

III LISA

DETAILSE TEABE TASEMED GEOGRAAFILISE JAOTUSE JA TEGEVUSVALDKONNA ALUSEL

Geograafilise jaotuse tasandid	1. tasand		2. tasand – 2-OUT (1. tasand + 24 riiki)
V2	27liikmelisest EList (EL-27) väljapoole jäävad riigid	V2	27liikmelisest EList (EL-27) väljapoole jäävad riigid
		IS	Island
		LI	Liechtenstein
		NO	Norra
CH	Šveits	CH	Šveits
		HR	Horvaatia
RU	Vene Föderatsioon	RU	Vene Föderatsioon
		TR	Türgi
		EG	Egiptus
		MA	Maroko
		NG	Nigeeria
		ZA	Lõuna-Aafrika
CA	Kanada	CA	Kanada
US	Ameerika Ühendriigid	US	Ameerika Ühendriigid
		MX	Mehhiko
		AR	Argentiina
BR	Brasiilia	BR	Brasiilia
		CL	Tšiili
		UY	Uruguay
		VE	Venetsueela
		IL	Iisrael
CN	Hiina	CN	Hiina
HK	Hongkong	HK	Hongkong
IN	India	IN	India
		ID	Indoneesia
JP	Jaapan	JP	Jaapan
		KR	Lõuna-Korea
		MY	Malaisia
		PH	Filipiinid
		SG	Singapur
		TW	Taiwan
		TH	Tai
		AU	Austraalia
		NZ	Uus-Meremaa
Z8	EL-27st väljapoole jäävad määratlemata riigid	Z8	EL-27st väljapoole jäävad määratlemata riigid
C4	Maksuvabad finantskeskused	C4	Maksuvabad finantskeskused
Z7	Rohkem kui ühe liikmesriigi UCIs- te (*) võrdselt jagatud kontroll	Z7	Rohkem kui ühe liikmesriigi UCIs- te (*) võrdselt jagatud kontroll

(*) Välismaise tütarettevõtte üle lõplikku kontrolli omav institutsiooniline üksus.

Tasand 2-IN

A1	Kogu maailm (kõik üksused, kaasa arvatud statistikat koostav riik)
Z9	Ülejäänud maailm (välja arvatud statistikat koostav riik)
A2	Kontrollib statistikat riik
V1	EL-27 (EL-27 sisesed riigid), välja arvatud statistikat koostav riik
BE	Belgia
BG	Bulgaaria
CZ	Tšehhi Vabariik
DK	Taani
DE	Saksamaa
EE	Eesti
IE	Iirimaa
GR	Kreeka
ES	Hispaania
FR	Prantsusmaa
IT	Itaalia
CY	Küpros
LV	Läti
LT	Leedu
LU	Luxembourg
HU	Ungari
MT	Malta
NL	Madalmaad
AT	Austria
PL	Poola
PT	Portugal
RO	Rumeenia
SI	Sloveenia
SK	Slovakkia
FI	Soome
SE	Rootsi
UK	Ühendkuningriik
Z7	Rohkem kui ühe liikmesriigi UC1ste (*) võrdselt jagatud kontroll
V2	EL-27st väljapoole jäävad riigid
AU	Austraalia
CA	Kanada
CH	Šveits
CN	Hiina
HK	Hongkong
IL	Iisrael
IS	Island
JP	Jaapan
LI	Liechtenstein
NO	Norra
NZ	Uus-Meremaa
RU	Vene Föderatsioon
TR	Türgi
US	Ameerika Ühendriigid
C4	Maksuvabad finantskeskused
Z8	EL-27st väljapoole jäävad määratlemata riigid

(*) Välismaise tütarettevõtte üle lõplikku kontrolli omav institutsiooniline üksus.

3. tasand

AD	Andorra	EE	Eesti (*)	KZ	Kasahstan	QA	Katar
AE	Araabia Ühendemiraadid	EG	Egiptus	LA	Laose Demokraatlik Rahvavabariik	RO	Rumeenia (*)
AF	Afganistan	ER	Eritrea	LB	Liibanon	RS	Serbia
AG	Antigua ja Barbuda	ES	Hispaania (*)	LC	Saint Lucia	RU	Vene Föderatsioon
AI	Anguilla	ET	Etiopia	LI	Liechtenstein	RW	Ruanda
AL	Albaania	FI	Soome (*)	LK	Sri Lanka	SA	Saudi Araabia
AM	Armeenia	FJ	Fidži	LR	Libeeria	SB	Salomoni Saared
AN	Hollandi Antillid	FK	Falklandi saared (Malviinid)	LS	Lesotho	SC	Seišellid
AO	Angola	FM	Mikroneesia	LT	Leedu (*)	SD	Sudaan
AQ	Antarktika	FO	Fääri saared	LU	Luxembourg (*)	SE	Rootsi (*)
AR	Argentiina	FR	Prantsusmaa (*)	LV	Läti (*)	SG	Singapur
AS	Ameerika Samoa	GA	Gabon	LY	Liibüa Araabia Džamahirija	SH	Saint Helena
AT	Austria (*)	GD	Grenada	MA	Maroko	SI	Sloveenia (*)
AU	Austraalia	GE	Gruusia	MD	Moldova Vabariik	SK	Slovakkia (*)
AW	Aruba	GG	Guernesey	ME	Montenegro	SL	Sierra Leone
AZ	Aserbaidžaan	GH	Ghana	MG	Madagaskar	SM	San Marino
BA	Bosnia ja Hertsegoviina	GI	Gibraltar	MH	Marshalli Saared	SN	Senegal
BB	Barbados	GL	Gröönimaa	MK ⁽¹⁾	Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik	SO	Somaalia
BD	Bangladesh	GM	Gambia	ML	Mali	SR	Suriname
BE	Belgia (*)	GN	Guinea	MM	Myanmar	ST	São Tomé ja Príncipe
BF	Burkina Faso	GQ	Ekvatoriaal-Guinea	MN	Mongoolia	SV	El Salvador
BG	Bulgaaria (*)	GR	Kreeka (*)	MO	Macau	SY	Süüria Araabia Vabariik
BH	Bahrein	GS	Lõuna-Georgia ja Lõuna-Sandwichi saared	MP	Põhja-Mariaanid	SZ	Svaasimaa
BI	Burundi	GT	Guatemala	MR	Mauritaania	TC	Turks ja Caicos
BJ	Benin	GU	Guam	MS	Montserrat	TD	Tšaad
BM	Bermuda	GW	Guinea-Bissau	MT	Malta (*)	TF	Prantsuse Lõunaalad
BN	Brunei Darussalam	GY	Guyana	MU	Mauritius	TG	Togo
BO	Boliivia	HK	Hongkong	MV	Maldiivid	TH	Tai
BR	Brasiilia	HM	Heard ja McDonald	MW	Malawi	TJ	Tadžikistan
BS	Bahama	HN	Honduras	MX	Mehhiko	TK	Tokelau
BT	Bhutan	HR	Horvaatia	MY	Malaisia	TM	Turkmenistan
BV	Bouvet saar	HT	Haiti	MZ	Mosambiik	TN	Tuneesia
BW	Botswana	HU	Ungari (*)	NA	Namiibia	TO	Tonga

(¹) Ajutine kood, mis ei mõjuta lõplikku nimetust, mis omistatakse riigile pärast Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis käimasolevate läbirääkimiste lõppu.

BY	Valgevene	ID	Indoneesia	NC	Uus-Kaledoonia	TP	Ida-Timor
BZ	Belize	IE	Iirimaa (*)	NE	Niger	TR	Türgi
CA	Kanada	IL	Iisrael	NF	Norfolk	TT	Trinidad ja Tobago
CC	Kookose (Keelingi) saared	IM	Mani saar	NG	Nigeeria	TV	Tuvalu
CD	Kongo, Demokraatlik Vabariik	IN	India	NI	Nicaragua	TW	Taiwan, Hiina provints
CF	Kesk-Aafrika Vabariik	IO	Briti India ookeani ala	NL	Madalmaad (*)	TZ	Tansaania Ühendvabariik
CG	Kongo	IQ	Iraak	NO	Norra	UA	Ukraina
CH	Šveits	IR	Iraan, Islamivabariik	NP	Nepal	UG	Uganda
CI	Côte d'Ivoire	IS	Island	NR	Nauru	UK	Ühendkuningriik (*)
CK	Cooki saared	IT	Itaalia (*)	NU	Niue	UM	Ühendriikide hajasaared
CL	Tšiili	JE	Jersey	NZ	Uus-Meremaa	US	Ameerika Ühendriigid
CM	Kamerun	JM	Jamaica	OM	Omaan	UY	Uruguay
CN	Hiina	JO	Jordaania	PA	Panama	UZ	Usbekistan
CO	Kolumbia	JP	Jaapan	PE	Peruu	VA	Püha Tool (Vatikani Linnriik)
CR	Costa Rica	KE	Kenya	PF	Prantsuse Polüneesia	VC	Saint Vincent ja Grenadiinid
CU	Kuuba	KG	Kõrgõzstan	PG	Paapua Uus-Guinea	VE	Venezuela
CV	Cabo Verde	KH	Kambodža	PH	Filipiinid	VG	Briti Neitsisaared
CX	Jõulusaar	KI	Kiribati	PK	Pakistan	VI	USA Neitsisaared
CY	Küpros (*)	KM	Komoorid	PL	Poola (*)	VN	Vietnam
CZ	Tšehhi Vabariik (*)	KN	Saint Kitts ja Nevis	PN	Pitcairn	VU	Vanuatu
DE	Saksamaa (*)	KP	Korea Rahvademokraatlik Vabariik (Põhja-Korea)	PS	Palestiina okupeeritud alad	WF	Wallis ja Futuna
DJ	Djibouti	KR	Korea Vabariik (Lõuna-Korea)	PT	Portugal (*)	WS	Samoa
DK	Taani (*)	KW	Kuveit	PW	Palau	YE	Jeemen
DM	Dominica	KY	Kaimanisaared	PY	Paraguay		
DO	Dominikaani Vabariik					ZA	Lõuna-Aafrika
DZ	Alžeeria					ZM	Sambia
EC	Ecuador	Z8	EL-27st väljapoole jäävad määratlemata riigid			ZW	Zimbabwe
A2	Kontrollib statistikat koostav riik	Z7	Rohkem kui ühe liikmesriigi UCIste (**) võrdselt jagatud kontroll				

(*) Ainult koostavas riigis asuvate välismaiste tütarettevõtete statistika jaoks.

(**) Välismaise tütarettevõtte üle lõplikku kontrolli omav institutsiooniline üksus.

Tegevusalade jaotuse tasandid

1. tasand	2. tasand	
		NACE Rev. 1.1 (!)
TEGEVUSALAD KOKKU	TEGEVUSALAD KOKKU	C–O jagu (v.a. L)
MÄETÖÖSTUS	MÄETÖÖSTUS	C jagu
	Millest:	
	Nafta- ja gaasitootmine	Osa 11
TOOTMINE	TÖÖSTUS	D jagu
	Toiduainete tootmine	DA alajagu
	Tekstiil ja rõivad	DB alajagu
	Puit, kirjastamine ja trükkimine	DD ja DE alajagu
	Tekstiili + puidu tootmine KOKKU	
	Puhastatud naftatoodete tootmine ja muu töötlus	Osa 23
	Kemikaalide ja keemiatoodete tootmine	Osa 24
	Kummi- ja plasttooted	Osa 25
Nafta-, keemia-, kummi- ja plasttooted	Nafta-, keemia-, kummi- ja plasttooted KOKKU	
	Metalltooted	DJ alajagu
	Mehaanilised tooted	Osa 29
	Metall- ja mehaanilised tooted KOKKU	
	Büroomasinad ja arvutid	Osa 30
	Raadio, televisioon, sidevahendid	Osa 32
Büroomasinad, arvutid, raadio, televisiooni, sidevahendid	Büroomasinad, arvutid, raadio, televisiooni, sidevahendid KOKKU	
	Mootorsõidukid	Osa 34
	Muud transpordivahendid	Osa 35
Sõidukid, muud transpordivahendid	Sõidukid + muud transpordivahendid KOKKU	
	Mujal liigitamata tootmine	
ELEKTER, GAAS JA VESI	ELEKTER, GAAS JA VESI	E jagu
EHITUS	EHITUS	F jagu
TEENINDUSVALDKONNAD KOKKU	TEENINDUSVALDKONNAD KOKKU	
MÜÜK JA PARANDAMINE	MÜÜK JA PARANDAMINE	G jagu
	Mootorsõidukite ja mootorrattaste müük, hooldus ja remont, mootorikütuse jaemüük	Osa 70
	Hulgimüük ja vahenduskaubandus, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad	Osa 51
	Jaemüük, v.a mootorsõidukid ja mootorrattad; tarbeesemete ja kodukaupade parandus	Osa 52
HOTELLID JA RESTORANID	HOTELLID JA RESTORANID	H jagu
VEONDUS, LADUSTAMINE JA SIDE	VEONDUS, LADUSTAMINE JA SIDE	I jagu
	Veondus ja ladustamine	Osad 60, 61, 62, 63
	Maismaatransport, torutransport	Osa 60
	Vee transport	Osa 61
	Õhustransport	Osa 62
	Transpordialased abi- ja lisategevused; reisibüroode tegevus	Osa 63
	Postiside ja telekommunikatsioon	Osa 64
	Post ja kulleritegevus	Rühm 64.1
	Telekommunikatsioon	Rühm 64.2
FINANTSVAHENDUS	FINANTSVAHENDUS	J jagu
	Finantsvahendus, v.a kindlustus ja pensionikindlustus	Osa 65
	Kindlustus ja pensionikindlustus, v.a kohustuslik sotsiaalkindlustus	Osa 66
	Finantsvahenduse abitegevusalad	Osa 67
	KINNISVARAALANE TEGEVUS	K jagu, osa 70
	MASINATE JA SEADMETE VÄLJARENTIMINE ILMA JUHITA NING TARBESEMETE JA KODUMASINATE VÄLJAÜÜRIMINE	K jagu, osa 71

1. tasand	2. tasand	
		NACE Rev. 1.1 (*)
ARVUTID JA NENDEGA SEOTUD TEGEVUS	ARVUTID JA NENDEGA SEOTUD TEGEVUS	K jagu, osa 72
TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	K jagu, osa 73
MUU ÄRITEGEVUS	MUU ÄRITEGEVUS	K jagu, osa 74
	Õigusabi, raamatupidamine, turu-uuringud, konsultatsioonid	Osa 74.1
	Õigusala tegevus	Klass 74.11
	Arvepidamine, raamatupidamine ja auditeerimine, maksukonsultatsioonid	Klass 74.12
	Turu-uuringud ja avaliku arvamuse küsitlused	Klass 74.13
	Äri- ja juhtimiskonsultatsioonid	Klass 74.14
	Valdusettevõtjate juhtimistegevus	Klass 74.15
	Arhitekti- ja inseneriteenused ja muu tehniline tegevus	Rühm 74.2
	Reklaam	Rühm 74.4
	Mujal liigitamata äritegevus	Rühmad 74.3, 74.5, 74.6, 74.7, 74.8
	HARIDUS	M jagu
	TERVISHOID JA SOTSIAALHOOLDUS	N jagu
	REOVEE- JA JÄÄTMEKÄITLUS	O jagu, osa 90
	MUJAL LIIGITAMATA ORGANISATSIOONIDE TEGEVUS	O jagu, osa 91
MEELELAHUTUS, KULTUUR JA SPORT	MEELELAHUTUS, KULTUUR JA SPORT	O jagu, osa 92
	Kinofilmide-, raadio-, televisioonialane, muu meelelahutustegevus	Rühmad 92.1, 92.2, 92.3
	Uudisteagentuuride tegevus	Rühm 92.4
	Raamatukogud, arhiivid, muuseumid, muu kultuurialane tegevus	Rühm 92.5
	Spordi- ja muu meelelahutustegevus	Rühmad 92.6, 92.7
	MUUD TEENINDUSVALDKONNAD	O jagu, osa 93
	Määratlemata	

(*) Nõukogu 9. oktoobri 1990. aasta määrus (EMÜ) nr 3037/90 Euroopa Ühenduse majandustegevuse statistilise liigituse kohta (EÜT L 293, 24.10.1990, lk 1). Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1893/2006.

3. tasand (NACE Rev. 1.1)

Pealkiri	Nõutav detailsusaste
Ettevõtetmajandus	C–K jagu
Mäetööstus	C jagu
Tootmine	D jagu
	Kõik DA–DN alajaod
	Kõik osad 15–37
	Kokkuvõtlikud andmed:
	Kõrgtehnoloogia (HIT) 24.4, 30, 32, 33, 35.3
	Keskmine kõrgtehnoloogia (MHT) 24 v.a 24.4, 29, 31, 34, 35.2, 35.4, 35.5
	Keskmiselt madal tehnoloogia (MLT) 23, 25–28, 35.1
	Madaltehnoloogia (LOT) 15–22, 36, 37
Elektri-, gaasi- ja veevarustus	E jagu
	Kõik osad (40 ja 41)
Ehitus	F jagu (jaotis 45)
	Kõik rühmad (45.1–45.5)
Hulgi- ja jaemüük, mootorsõidukite ja mootorrattaste, tarbeesemete ja kodukaupade parandus	G jagu
	Kõik osad (50–52)
	Rühmad 50.1 + 50.2 + 50.3, 50.4, 50.5, 51.1–51.9
	Rühmad 52.1–52.7
Hotellid ja restoranid	H jagu (osa 55)
	Rühmad 55.1–55.5
Veondus, laondus ja side	I jagu
	Kõik osad
	Rühmad 60.1, 60.2, 60.3, 63.1 + 63.2, 63.3, 63.4, 64.1, 64.2
Finantsvahendus	J jagu
	Kõik osad
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	K jagu
	Osa 70
	Osa 71, rühmad 71.1 + 71.2, 71.3 ja 71.4
	Osa 72, rühmad 72.1–72.6
	Osa 73
	Osa 74, kokkuvõtlikud andmed 74.1–74.4 ja 74.5–74.8

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 717/2007,

27. juuni 2007,

milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

- (2) Isikute liikuvusel põhineva Euroopa sotsiaal-, haridus- ja kultuuripiirkonna loomine peaks lihtsustama inimestevahelist suhtlemist, et ehitada üles reaalne „kodanike Euroopa”.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv),⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv),⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv),⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv),⁽⁶⁾ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatus ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv),⁽⁷⁾ (edaspidi koos „elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik”) on vastu võetud eesmärgil luua ühenduses elektroonilise side siseturg, mis suurema konkurentsi kaudu tagab tarbijakaitse kõrge taseme.

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,⁽¹⁾

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajate (näiteks üliõpilased, ärireisijad ja turistid) poolt makstavate hindade kõrge tase mobiiltelefoni kasutamisel välisriigis kõigjal ühenduses on riikide reguleerivate asutuste, samuti tarbijate ja ühenduse institutsioonide jaoks mureküsimus. Ülemäärased jaehinnad tulenevad välismaise vastuvõtva võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest hulgihindadest ja paljudel juhtudel ka tarbija võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest jaemüügi lisatasudest. Hulgihindade langetamist ei anta sageli edasi jaetarbijale. Kuigi mõned operaatorid on viimasel ajal kehtestanud tariifiskeeme, mis pakuvad klientidele soodsamaid tingimusi ja madalamaid hindu, on endiselt ilmne, et suhe kulude ja hindade vahel ei ole selline, mis valitseks täielikult konkurentsile rajatud turul.

- (4) Käesolev määrus ei ole eraldiseisev meede, vaid täiendab ja toetab – mis puudutab kogu ühendust hõlmavat rändlust – elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus sätestatud eeskirju. Nimetatud raamistikuga ei ole antud riikide reguleerivatele asutustele piisavalt vahendeid, et võtta tulemuslikke ja otsustavaid meetmeid rändlusteenuste hinnakujunduse suhtes ühenduse piires ning seega ei ole see taganud rändlusteenuste siseturu sujuvat toimimist. Käesolev määrus on sobiv vahend selle olukorra parandamiseks.

⁽¹⁾ ELT C 324, 30.12.2006, lk 42.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 23. mai 2007. aasta aramus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 25. juuni 2007. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.

⁽⁴⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.

⁽⁵⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.

⁽⁶⁾ EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.

⁽⁷⁾ EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37. Direktiivi on muudetud direktiiviga 2006/24/EÜ (ELT L 105, 13.4.2006, lk 54).

- (5) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik, tugineb põhimõttele, et regulatiivseid eelkohustusi tuleks kehtestada vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, ning sellega nähakse ette protsess, mis hõlmab riiklike reguleerivate asutuste kohustust korrapäraseks turuanalüüsiks ja kohustuste läbivaatamiseks, mis viib eelkohustuste kehtestamiseni olulise turujõuga ettevõtjatele. Selle protsessi koostisosad on oluliste turgude määramine kooskõlas komisjoni soovitusel⁽¹⁾ oluliste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris, mis vajavad eelnevat reguleerimist kooskõlas direktiiviga 2002/21/EÜ (edaspidi „soovitus“), määratletud turgude analüüsimine kooskõlas komisjoni suunistega turuanalüüsi ja olulise turuvõimu hindamise kohta vastavalt ühenduse elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivate raamistikule,⁽²⁾ olulise turujõuga ettevõtjate nimetamine ja eelkohustuste kehtestamine nendele ettevõtjatele.
- (6) Soovitus määratletakse eelnevalt reguleerimist vajava asjakohase turuna üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes rahvusvahelise rändluse riigisisene hulgiturg. Riiklike reguleerivate asutuste (nii iseseisvalt kui ka Euroopa reguleerivate asutuste töörühma kuuluvana) töö üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude rahvusvahelise rändluse riigisiseste hulgiturgude analüüsimisel on näidanud, et riiklikul reguleerival asutusel üksi ei ole võimalik nimetatud korra alusel tõhusalt tegelda kogu ühendust hõlmava rändluse kõrgete hulgitasudega, kuna rahvusvahelise rändluse eritingimuste, sealhulgas piiriülese olemuse tõttu, on raske määratleda märkimisväärse turujõuga ettevõtjaid.
- (7) Soovitus ei määratleta rahvusvahelise rändluse jaepakkumise osas ühtegi rahvusvahelise rändluse jaeturgu asjakohase turuna, muu hulgas asjaolu tõttu, et rahvusvahelisi rändlusteenuseid ei osteta jaemüügitasandil eraldi, vaid need moodustavad ühe koostisosa jaemüügipaketist, mille klient ostab koduteenuse osutajalt.
- (8) Lisaks sellele asuvad mobiiltelefoniteenuse klientide huvide kaitsmise ja edendamise eest vastutavad riiklikud reguleerivad asutused tavaliselt asjaomase riigi territooriumil ning nad ei saa kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatoreid, kelle käitumisest kliendid rahvusvaheliste rändlusteenuste kasutamisel sõltuvad. See takistus
- võiks vähendada ka nende meetmete tõhusust, mis liikmesriigid on võtnud neile jäänud pädevuse piires tarbijakaitse eeskirjade kehtestamiseks.
- (9) Sellises olukorras tunnetavad liikmesriigid survet võtta meetmeid rahvusvahelise rändluse taseme reguleerimiseks, kuid elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus riiklike reguleerivate asutuste kehtestatav regulatiivsete eelkohustuste mehhanism ei ole osutunud piisavalt tõhusaks, et võimaldada neil asutustel tegutseda asjaomasel turul otsustavalt tarbijate huvides.
- (10) Euroopa Parlamendi resolutsioonis Euroopa elektroonilise side reguleerimise ja turgude kohta aastal 2004⁽³⁾ kutsuti komisjoni üles välja töötama uusi algatusi piiriülese mobiiltelefoniteenuse kõneliikluse suurte kulude vähendamiseks, samas kui Euroopa Ülemkogu otsustas 23. ja 24. märtsi 2006. aasta kohtumisel, et keskendatud, tõhus ja integreeritud info- ja sidetehnoloogiapoliitika nii Euroopa kui ka riikide tasandil on majanduskasvu ja tootlikkust käsitleva uuendatud Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamiseks hädavajalik, ning märkis nimetatud taustal rändlustasude vähendamise tähtsust konkurentsivõimele.
- (11) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku eesmärk oli tol ajal ilmnunud kaalutluste põhjal kõigi tökete kõrvaldamine liikmesriikide vaheliselt kaubanduselt valdkonnas, mida sellega ühtlustati, muu hulgas meetmed, mis mõjutavad rändlustasusid. Siiski ei tohiks see takistada ühtlustatud eeskirjade vastuvõtmist kooskõlas muude kaalutlustega, et leida kõige tõhusamad vahendid tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks, samal ajal parandades tingimusi siseturu toimimiseks.
- (12) Elektroonilise side 2002. aasta reguleerivat raamistikku, eelkõige raamdirektiivi, tuleks seetõttu muuta, et võimaldada kõrvalekaldumist tavapäraselt kohaldatavatest eeskirjadest, nimelt, et pakutavate teenuste hinnad tuleks märkimisväärse turujõu puudumisel kindlaks määrata kaubanduskokkuleppega ning seega võimaldada täiendavate regulatiivsete eelkohustuste, mis kajastavad kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste eripära, kehtestamist.
- (13) Rändluse jae- ja hulgiturgude ainulaadsete omadustega on põhjendatavad erakorralised meetmed, mis väljuvad elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus tavaliselt kasutatavate meetmete piiridest.

⁽¹⁾ ELT L 114, 8.5.2003, lk 45.⁽²⁾ EÜT C 165, 11.7.2002, lk 6.⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 143.

- (14) Reguleerivad kohustused tuleks rändlusklientide huvide kaitsmiseks kehtestada nii jae- kui ka hulgimüügi tasandil, kuna kogemused on näidanud, et kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste hulgihindade alandamine ei pruugi kajastuda rändluse madalamates jaehindades, sest puuduvad stiimulid nende alandamiseks. Teisalt võiksid meetmed jaehindade vähendamiseks, ilma et kohandataks hulgimüügiteenuste pakkumisega seotud kulude taset, ohustada kogu ühendust hõlmava rändluse turu reeglipärast toimimist.
- (15) Regulaatiivseid kohustusi tuleks kohaldada vahetult kõigis liikmesriikides ja need peaksid jõustuma niipea kui võimalik, andes sealjuures asjaomastele operaatoritele mõistliku aja oma hindade ja teenusepakkumiste kohandamiseks ja täitmise tagamiseks.
- (16) Ühist lähenemist tuleks rakendada selle tagamiseks, et maapealsete üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajad ei maksaks ühenduses reisides kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste eest helistamisel või häälkõne vastuvõtmisel ülemäära kõrget hinda, saavutades seeläbi tarbijakaitse kõrge taseme ning kaitstes samal ajal mobiiltelefonioperaatorite vahelist konkurentsi ja säilitades nii stiimulid uuendusteks kui tarbijavaliku. Pidades silmas asjaomaste teenuste piiriülest iseloomu, on vaja nimetatud ühist lähenemist, et mobiiltelefonioperaatorid võiksid tegutseda ühtes sidusas reguleerivas raamistikus, mis põhineb objektiivselt kehtestatud kriteeriumidel.
- (17) Kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis ühendusesiseste rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmise hinnataseme reguleerimisele on hulgimüügil keskmise minutitasu ülempiiri kehtestamine ühenduse tasandil ja jaemüügi tasude piiramine eurotariifi kehtestamise abil. Hulgimüügi keskmine tasu peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel ühenduse piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (18) Eurotariif tuleks kehtestada tasemel, mis tagab operaatoritele piisava kasumi ja soodustab konkureerivaid rändluspakkumisi madalamate hindade juures. Operaatorid peaksid aktiivselt pakkuma eurotariifi kõigile oma rändlusklientidele, ning seda tasuta ja selgel ning läbipaistval viisil.
- (19) Nimetatud reguleeriv lähenemisviis peaks tagama ka, et kogu ühendust hõlmava rändluse jaehinnad peegeldaksid teenuse pakkumisega seotud kulud mõistlikumalt, kui see on seni toimunud. Kõrgeim eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku kasumit rändlusteenuse pakkumise hulgimüügi kulude suhtes, lubades samas operaatoritel konkureerida diferentseerides oma pakkumist ja kohandades hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada lisandväärtusteenuste suhtes.
- (20) Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi peaks olema lihtne rakendada ja kontrollida, et viia halduskoormus miinimumini nii operaatorite jaoks, keda selle nõuded puudutavad, kui ka riiklike reguleerivate asutuste jaoks, kelle ülesanne on järelevalve ja rakendamine. Samuti peaks see olema läbipaistev ja koheselt mõistetav kõigile mobiiltelefoniteenuse klientidele ühenduse piires. Lisaks peaks see pakkuma kindlust ja ennustatavust rändluse hulgi- ja jae-teenuseid osutavatele operaatoritele. Käesolevas määruses tuleks seetõttu kindlaks määrata minutitasude suurim tase rahalises väärtuses nii hulgi- kui jaemüügi tasandil.
- (21) Selliselt määratletud suurim keskmine minutitasu hulgimüügi tasandil peaks võtma arvesse kogu ühendust hõlmava rändluskõne tegemisega seotud eri elemente, eelkõige kõnede algatamise ja lõpetamise maksumust mobiiltelefonivõrkudes, sealhulgas üldkulud, signaalimist ja transiiti. Kõige kohasem võrdlusalus kõne algatamise ja kõne lõpetamise jaoks on mobiiltelefonivõrgu operaatorite keskmine mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu ühenduses, mis põhineb riiklike reguleerivate asutuste antaval tabelil ja mille komisjon avaldab. Käesoleva määrusega kehtestatavad suurimad keskmised minutitasud tuleks seetõttu määrata kindlaks, võttes arvesse keskmist mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu, mis on sellega seotud kulude võrdlusaluseks. Suurimat keskmist minutitasu hulgimüügi tasandil tuleks igal aastal alandada, et võtta arvesse mobiiltelefonikõne lõpetamise tasude alandamisi, mida riiklikud reguleerivad asutused aeg-ajalt kehtestavad.
- (22) Jaetasandil kohaldatav eurotariif peaks rändlusklientidele tagama, et neilt ei võeta ülemäära tasu reguleeritud rändluskõne tegemise või vastuvõtmise eest, kuid jätma samal ajal koduoperaatorile piisava marginaali klientidele pakutavate toodete eristamiseks.
- (23) Kõigil tarbijatel peaks olema võimalus valida ilma lisatasude või eeltingimusteta lihtne rändlustariif, mis ei ületa reguleeritud ülemmäärasid. Mõistlik hinnalisa hulgimüügi kulude ja jaehindade vahel peaks tagama operaatoritele kõigi rändluse erikulude – kaasa arvatud küllaldase osa müügiikuludest ja telefoniaparaatide subsideerimiskuludest – katmise jaemüügi tasandil ning jätma neile piisava järelejääva osa mõistliku tulu teenimiseks. Eurotariif on sobiv vahend nii tarbijatele kaitse kui operaatoritele paindlikuse pakkumiseks. Hulgimüügi tasemele vastavalt peaksid eurotariifi ülempiirid igal aastal langema.

- (24) Uusi rändluskliente tuleks täielikult teavitada ühenduse piires rändluse jaoks eksisteerivatest tariifidest, kaasa arvatud tariifidest, mis on vastavuses eurotariifiga. Olemasolevatele rändlusklientidele tuleks anda teatud ajavahemiku jooksul võimalus valida uus tariif, mis on vastavuses eurotariifiga või mis tahes muu rändlustariif. Olemasolevate rändlusklientide puhul, kes ei ole nimetatud ajavahemiku jooksul oma valikut teinud, on kohane teha vahet nende vahel, kes olid juba valinud rändluse eritariifi või -pakme enne käesoleva määruse jõustumist ja nende vahel, kes ei olnud seda teinud. Viimastele tuleks automaatselt kohaldada tariifi, mis on vastavuses käesoleva määrusega. Rändluskliendid, kes juba kasutavad rändluse eritariife või -pakmeid, mis sobivad nende individuaalsetele nõudmistele ja mille nad on valinud nende alusel, peaksid jääma eelnevalt valitud tariifi või pakme juurde, kui nad – pärast meeldetuletust nende kehtivate tariifitingimuste kohta – ei tee oma valikut asjakohase ajavahemiku jooksul. Sellised rändluse eritariifid või -pakmed võivad sisaldada näiteks rändluse kindlasummalisi hindu, mitteavalikke tariife, kindlate täiendavate rändlustasudega tariife, suurimast eurotariifist madalamate minutitasudega tariife või kõnealustasude tariife.
- (25) Kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste osutajatele jaemüügi tasandil peaks võimaldatama ajavahemik, mille jooksul kohandada oma hinnad käesolevas määruises sätestatud piiridega.
- (26) Sarnaselt peaks kogu ühendust hõlmava rändluse hulgitteenuste osutajatele võimaldatama kohanemisperiodid käesolevas määruises sätestatud piiridele vastamiseks.
- (27) Kuna käesolevas määruises nähakse ette, et elektrooniliste sidevõrkude 2002. aasta reguleeriva raamistiku moodustavad direktiivid ei piira ühtki erimeedet, mis on vastu võetud mobiiltelefoni häälkõnede kogu ühendust hõlmava rändluse tasude reguleerimiseks, ja kuna kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste osutajaid võidakse käesoleva määrusega kohustada muutma oma rändluse jaemüügitariife, et vastata käesoleva määruse nõudmistele, ei tohiks sellised muutused anda mobiiltelefoniteenuse klientidele elektroonilise side 2002. aasta reguleerivat raamistikku ülevõtvate siseriiklike õigusaktide alusel mingit õigust oma lepingute ülesütlemiseks.
- (28) Käesolev määrus ei tohiks piirata tarbijatele tehtavaid uuenduslikke pakkumisi, mis on soodsamad kui käesolevas määruises määratletud eurotariif, vaid peaks tegelikult soodustama uuenduslikke, madalamate hindadega pakkumisi rändlusklientidele. Käesolev määrus ei nõua rändlustasude uuesti kasutuselevõtmist juhtudel, kus need on täiesti ära kaotatud, samuti ei kohusta see tõstma kehtivaid rändlustasusid käesolevas määruises sätestatud piirideni.
- (29) Koduteenuse osutajad võivad pakkuda õiglastel tingimustel kindlasummalist kuu koondhinda, mille kohta ei kehti mingid piirmäärad. Nimetatud kindlasummaline hind võiks katta kogu ühendust hõlmavaid kõne- ja/või andmeside rändlusteenuseid (sealhulgas lühisõnumiteenus (SMS) ja multimeediateenus (MMS)) ühenduse piires.
- (30) Et tagada kõigile mobiiltelefoni kasutajatele kasu käesoleva määruse sätestest, tuleks hinnakujundusnõudeid jaemüügi tasandil kohaldada hoolimata sellest, kas rändlusklientidel on koduteenuse osutajaga ette- või järelmaksu leping ja sõltumata sellest, kas koduteenuse osutajal on mobiiltelefoni häälkõneteenuse osutamiseks oma võrk või on ta virtuaalne mobiiltelefonoperaator või mobiiltelefoni häälkõneteenuste kõneteenuste edasimüüja.
- (31) Kui ühenduse mobiiltelefoniteenuste osutajad leiavad, et nende rändluskokkulepete lõpetamise või lõpetamise ohu tõttu mobiiltelefonoperaatoritega teistes liikmesriikides on ohustatud koostalitlusvõime ja läbivõimendus klientidele teenuse osutamiseks või kui nad ei ole võimelised osutama oma klientidele teenust teises liikmesriigis kokkuleppe puudumisel vähemalt ühe võrguteenuste hulgiosutajaga, peaksid riiklikud reguleerivad asutused kasutama vajadusel juurdepääsu käsitleva direktiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida selline läbivõimendus ja teenuste koostalitlusvõime, võttes arvesse raamdirektiivi artiklis 8 toodud eesmäärke, eriti täielikult toimiva elektrooniliste sideteenuste ühtse turu loomist.
- (32) Ühenduse piires reguleeritud rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmise jaehinna suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja selleks, et aidata rändlusklientidel otsustada, kuidas oma mobiiltelefoni välismaal viibides kasutada, peaksid mobiiltelefoniteenuste osutajad võimaldama oma rändlusklientidel saada kergesti tasuta teavet neile külastatavas liikmesriigis telefonikõnede tegemisel või vastuvõtmisel kohaldatavate rändlushindade kohta. Peale selle peaksid teenuseosutajad andma oma klientidele nende soovi korral ja tasuta lisateavet telefonikõnede tegemise või vastuvõtmise ning samuti SMSide, MMSide ja teiste andmesideteenuste saatmise ja vastuvõtmise minuti- või andmeühiku tasude (koos käibemaksuga) kohta külastatavas liikmesriigis.

- (33) Läbipaistvuse tagamiseks on samuti nõutav, et teenuseosutajad esitaksid teabe rändlustasude, eelkõige eurotariifi ja kindlasummalise koondhinna kohta – kui nad sellist pakuvad – teenusega liitumisel ja iga kord, kui rändlustasud muutuvad. Koduteenuse osutajad peaksid pakkuma teavet rändlustasude kohta sobivate vahendite, näiteks arvete, Interneti, telereklaamide või otsepostituse kaudu. Koduteenuse osutajad peaksid tagama, et kõik nende rändluskliendid on teadlikud reguleeritud tariifide olemasolust ning nad peaksid saatma nimetatud klientidele selge ja erapooletu teatise, kus kirjeldatakse eurotariifi tingimusi ning sellele ülemineku ja sellest loobumise õigust.
- (34) Riiklikel reguleerivatel asutustel, kes vastutavad elektrooniliste sidevõrkude 2002. aasta reguleeriva raamistiku kohaste ülesannete täideviimise eest, peaks olema pädevus oma territooriumil käesoleva määruse jõustamiseks ja selle täitmise üle järelevalvet teostamiseks. Samuti peaksid nad teostama järelevalvet mobiiltelefoniteenuse klientidele pakutavate kõne- ja andmesideteenuste hindade muutmise üle rändlemise puhul ühenduses, sealhulgas vajaduse korral rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmisega seotud erikulude üle ühenduse äärealadel ning vajaduse üle tagada, et hulgiturg kataks tehtud kulud küllaldases mahus ning selle üle, et võrgukasutamise juhtimise tehnikaid ei kasutataks valiku piiramiseks klientide kahjuks. Nad peaksid tagama, et käesoleva määruse kohaldamist käsitlev ajakohastatud teave tehakse huvitatud pooltele kättesaadavaks ning avaldama järelevalvet tulemusel iga kuue kuu järel. Eraldi tuleks esitada teave äri-, järeilmaksu- ja ettemaksuklientide kohta.
- (35) Riigisisene rändlus ühenduse äärepoolseimates piirkondades, kus mobiiltelefoniteenuse osutamiseks antavad litsentsid erinevad neist, mis on väljastatud riigi ülejäänud territooriumi suhtes, võiks saada kasu ühenduse rändlusturul toimuvaga võrdväärsest tasude alandamisest. Käesoleva määruse rakendamine ei tohiks riigisiseseid rändlusteenuseid kasutavatele klientidele tuua kaasa vähemsoodsat hinnakohtlemist võrreldes kogu ühendust hõlmavaid rändlusteenuseid kasutavate klientidega. Selleks võivad riigiasutused võtta täiendavaid meetmeid, mis on kooskõlas ühenduse õigusega.
- (36) Arvestades asjaolu, et lisaks telefonikõnedele leiavad uued mobiilsed andmesideteenused järjest rohkem kasutust, peaks käesolev määrus võimaldama turuprotsesside järelevalvet ka nimetatud teenuste valdkonnas. Komisjon peaks seetõttu teostama järelevalvet ka rändluse andmesideteenuste, sealhulgas SMS ja MMS turu üle.
- (37) Liikmesriigid peaksid ette nägema sanktsioonide süsteemi, mida kohaldada käesoleva määruse rikkumise korral.
- (38) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt ühise lähenemisviisi rajamist selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajad ei peaks maksma kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste eest ühenduses reisimisel helistamisel või kõne vastuvõtmisel ülemäära kõrget hinda, ning saavutades seeläbi tarbijakaitse kõrge taseme, kuid tagades samas mobiiltelefonoperaatorite vahelise konkurentsi, ei ole liikmesriikidel võimalik piisavalt saavutada turvalisel, harmoneeritud ja õigeaegsel viisil ja seetõttu võib neid pigem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (39) Käesolev ühine lähenemine tuleks luua piiratud tähtajaks. Käesolevat määrust võidakse komisjoni läbiviidava läbivaatamise põhjal täiendada või muuta. Komisjon peaks vaatama läbi käesoleva määruse tõhususe ja panuse, mille see annab reguleeriva raamistiku rakendamisse ning siseturu sujuvasse toimimisse ning hindama ka käesoleva määruse mõju ühenduse väiksematele mobiiltelefoniteenuste osutajatele ning nende positsioonile kogu ühendust hõlmava rändluse turul.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine lähenemine selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiiltelefonivõrkude kasutajad ei maksaks kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste eest ühenduses reisimisel helistamisel või kõne vastuvõtmisel ülemäära kõrget hinda, aidates sellega kaasa siseturu sujuvale toimimisele, saavutades samas tarbijakaitse kõrge taseme, tagades mobiiltelefonoperaatorite vahelise konkurentsi ja säilitades nii stiimulid uuendusteks kui tarbijaeelistuse. Sellega kehtestatakse eeskirjad tasude kohta, mida mobiiltelefonoperaatorid võivad nõuda rahvusvaheliste rändlusteenuste pakkumise eest kõnede puhul, mida alustatakse ja lõpetatakse ühenduses, ning seda kohaldatakse nii võrguoperaatorite vahel võetavate tasude suhtes hulgiüügitasandil kui ka koduteenuse osutajate võetavate tasude suhtes jaemüügitasandil.

2. Samuti kehtestatakse käesoleva määrusega eeskirjad, mille eesmärk on suurendada hindade läbipaistvust ja parandada hinnateabe pakkumist kogu ühendust hõlmavate rändlusteenuste kasutajatele.

3. Käesolev määrus on erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses.

4. Käesolevas määruses sätestatud tasude piirmäärad on väljendatud eurodes. Kui artiklites 3 ja 4 kajastatud tasud on antud muudes vääringutes, määratletakse nimetatud artiklite kohased algsed piirmäärad neis vääringutes, kohaldades 30. juuni 2007 kehtivaid viitekursse, mille Euroopa Keskpang avaldab *Euroopa Liidu Teatajas*. Artikli 3 lõikes 2 ja artikli 4 lõikes 2 sätestatud piirmäärade järgnevate alandamiste korral määratakse läbivaadatud väärtused, kohaldades viitekursse, mis on avaldatud üks kuu enne läbivaadatud väärtuste kohaldatavust.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklis 2, raamdirektiivi artiklis 2 ja universaalteenuse direktiivi artiklis 2 sätestatud mõisteid.

2. Lisaks artiklis 1 osutatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „eurotariif” – artiklis 4 sätestatud suurimat tasu mitte ületav mis tahes tariif, mida koduteenuse osutaja võib reguleeritud rändluskõnede osutamise eest kooskõlas nimetatud artikliga nõuda;
- b) „koduteenuse osutaja” – ettevõtja, kes osutab rändlusklientidele maapealseid üldkasutatavaid mobiiltelefoniteenuseid kas oma võrgu kaudu või virtuaalse mobiiltelefonoperaatori või edasimüüjana;
- c) „koduvõrk” – maapealne üldkasutatav mobiiltelefonivõrk, mis asub liikmesriigis ning mida kasutab koduteenuse osutaja maapealsete üldkasutatavate mobiiltelefoniteenuste osutamiseks rändlusklientidele;
- d) „kogu ühendust hõlmav rändlus” – rändluskliendi poolt mobiiltelefoni või muu seadme kasutamine ühendusesisete kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, viibides muus liikmesriigis kui selles, kus tema koduvõrk asub, koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete vahendusel;

e) „reguleeritav rändluskõne” – mobiiltelefonikõne, mida rändlusklient alustab külastatavas võrgus ja mis lõpetatakse üldkasutatavas telefonivõrgus ühenduses või mille rändlusklient võtab vastu ning mida alustati üldkasutatavas telefonivõrgus ühenduses ja mis lõpetatakse külastatavas võrgus;

f) „rändlusklient” – ühenduses asuva maapealse üldkasutatava mobiiltelefonivõrgu abil osutatavate mobiiltelefoniteenuste osutaja klient, kelle leping või kokkulepe oma koduteenuse osutajaga võimaldab kasutada mobiiltelefoni või muud seadet kõne alustamiseks või vastuvõtmiseks külastatavas võrgus koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete alusel;

g) „külastatav võrk” – liikmesriigis asuv maapealne üldkasutatav mobiiltelefonivõrk (muu kui koduvõrk), mille vahendusel rändlusklient saab teha ja vastu võtta kõnesid oma koduvõrgu operaatoriga sõlmitud kokkulepete alusel.

Artikkel 3

Hulgimüügitasud reguleeritud rändluskõnede tegemise eest

1. Hulgimüügi keskmine tasu, mida külastatava võrgu operaator võib rändluskliendi koduvõrgu operaatorilt nimetatud külastatavast võrgust algatatud reguleeritud rändluskõne pakkumise eest nõuda (sealhulgas kõne algatamise, transiidi ja lõpetamise kulude eest), ei tohi ületada 0,30 eurot minutis.

2. Nimetatud hulgimüügi keskmine tasu kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse kaheteist kuulise ajavahemiku jooksul või mis tahes sellise lühema ajavahemiku jooksul, mis võib jääda käesoleva määruse kehtivusaja lõpuni. Suurim keskmine tasu langeb vastavalt 30. augusti 2008 ja 30. augusti 2009 0,28 eurole ja 0,26 eurole.

3. Lõikes 1 osutatud hulgimüügi keskmine tasu arvutatakse, jagades rändluskõnede hulgimüügist saadud kogutulu asjaomase operaatori poolt asjaomase ajavahemiku jooksul ühenduse piires rändluse hulgikõnede osutamiseks hulgimüüdnud rändlusminutite koguarvuga. Külastatava võrgu operaatoril on lubatud teha vahet tipukoormuse ja madala koormuse tasudel.

Artikkel 4

Jaemüügitasud reguleeritavate rändluskõnede eest

1. Koduteenuse osutajad teevad kõikidele rändlusklientidele selgelt ja läbipaistvalt kättesaadavaks lõikes 2 sätestatud eurotariifi ja pakuvad neile seda aktiivselt. Nimetatud eurotariif ei sisalda liitumistasu ega muid kindlaksmääratud või jooksivaid tasusid ning seda võib kombineerida kõikide jaetariifidega.

Kõikidele oma rändlusklientidele, kes enne 30. juuni 2007 olid valinud rändluse eritariifi või -pakme, tuletavad koduteenuse osutajad pakkumist tehes meelde sellise tariifi või pakme suhtes kehtivaid tingimusi.

2. Eurotariifi jaemüügitasu (ilma käibemaksuta), mida koduteenuse osutaja võib oma rändlusklendilt reguleeritud rändluskõne pakkumise eest nõuda, võib iga rändluskõne puhul erineda, kuid ei või ületada 0,49 eurot minuti eest tehtud kõne puhul ja 0,24 eurot minuti eest vastuvõetud kõne puhul. Pärast 30. augusti 2008 ja 30. augusti 2009 väheneb tehtud kõne piirhind vastavalt 0,46 eurole ja 0,43 eurole ning vastuvõetud kõne piirhind vastavalt 0,22 eurole ja 0,19 eurole.

3. Lõikes 2 sätestatud eurotariifi pakutakse kõikidele rändlusklientidele.

Kõikidele olemasolevatele rändlusklientidele antakse 30. juuli 2007 võimalus valida teadlikult eurotariif või mis tahes muu rändlustariif ning neile võimaldatakse kahekuuline periood oma valikust koduteenuse osutajale teatamiseks. Taotletud tariif aktiveeritakse hiljemalt üks kuu pärast kliendi taotluse laekumist koduteenuse osutajale.

Rändlusklientidele, kes nimetatud kahekuulise perioodi jooksul ei ole valikust teatanud, võimaldatakse automaatselt eurotariif vastavalt lõikele 2.

Rändlusklientidele, kes enne 30. juuni 2007 olid juba valinud teadlikult teatava rändlustariifi või -pakme, mis erineb tariifist või pakmest, mis oleks neile määratud sellise valiku mittetegemise korral, ja kes ei teavita oma valikust vastavalt käesoleva lõikele, jääb kehtima varem valitud tariif või pake.

4. Iga rändlusklent võib igal ajal pärast lõikes 3 sätestatud protsessi lõppemist taotleda üleminekut eurotariifile või sellest loobumist. Üleminek peab toimuma ühe tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest ja olema tasuta ning see ei tohi hõlmata tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega. Koduteenuse osutaja võib sellist üleminekut edasi lükata niikaua, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kolme kuud.

Artikkel 5

Artiklite 3 ja 6 kohaldamine

1. Artikkel 3 jõustub 30. augusti 2007.
2. Artikli 6 lõiked 1 ja 2 jõustuvad 30. septembri 2007.

Artikkel 6

Jaetasude läbipaistvus

1. Et juhtida rändlusklendi tähelepanu asjaolule, et talle kehtivad kõne tegemisel või vastuvõtmisel rändlustasud, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud koduteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teenust, annab iga koduteenuse osutaja kliendile teise liikmesriiki, mis ei ole tema koduvõrgu liikmesriik, sisenemisel sõnumiteenuse abil automaatselt, ilma ülearuse viivituse ja tasuta kliendile suunatud baashinnateavet rändlustasude kohta (koos käibemaksuga), mida kohaldatakse selle kliendi suhtes kõnede tegemisel ja vastuvõtmisel külastatavas liikmesriigis.

Nimetatud kliendile suunatud baashinnateave sisaldab maksimaalseid hindu, mida kliendi suhtes võidakse kohaldada tema suhtes kehtiva tariifiskeemi alusel kõnede tegemisel külastatava riigi piires ja koduvõrgu liikmesriiki ning kõnede vastuvõtmisel. See sisaldab ka lõikes 2 osutatud tasuta numbrit üksikasjalikumate teabe saamiseks.

Kliendil, kes on teatanud, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust, on õigus nõuda koduteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenuse uuesti pakkumist.

Koduteenuse osutajad pakuvad pimedatele või nägemispuudega klientidele neile suunatud baashinnateavet nende soovi korral automaatselt ja tasuta häälkõne abil.

2. Lisaks lõikele 1 on kliendil õigus taotleda ja saada mobiilitelefonikõne või SMSi kaudu tasuta üksikasjalikumate temale suunatud hinnateavet häälkõnede, SMSi, MMSi ja muude andmesideteenuste suhtes kohaldatavate rändlustasude kohta. Selline taotlus esitatakse koduteenuse osutaja poolt selleks otstarbeks määratud tasuta numbrile.

3. Koduteenuse osutajad annavad liitumisel kõikidele kasutajatele täielikku teavet kohaldatavate rändlustasude, eelkõige eurotariifi kohta. Nad annavad oma rändlusklentidele kohaldatavate rändlustasude kohta teavet põhjendamatu viivitusega iga kord, kui tasud muutuvad.

Koduteenuse osutajad tagavad, et kõik nende rändlusklendid on teadlikud eurotariifi kättesaadavusest. Eelkõige teavitavad nad kõiki oma rändlusklente hiljemalt 30. juuli 2007 selgelt ja erapooletult eurotariifiga seotud tingimustest. Seejärel saavad nad muu tariifi valinud klientidele mõistlike ajavahemike järel meeldetuletuse.

*Artikkel 7***Järelevalve ja kohustuste jõustamine**

1. Riiklikud reguleerivad asutused kontrollivad käesoleva määruse täitmist oma territooriumil ja teostavad selle üle järelevalvet.

2. Riiklikud reguleerivad asutused teevad käesoleva määruse, eelkõige selle artiklite 3 ja 4 kohaldamist käsitleva ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks sellisel kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusele teabele.

3. Artiklis 11 sätestatud läbivaatamiseks valmistudes kontrollivad riiklikud reguleerivad asutused kõne- ja andmesideteenuste, sealhulgas SMSi ja MMSi jae- ja hulgihindade muutumist rändlusklientidele, kaasa arvatud asutamislepingu artikli 299 lõikes 2 osutatud äärepoolseimates piirkondades. Riiklikud reguleerivad asutused jälgivad ka tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid naaberliikmesriigi piirialadel ja kontrollivad, kas võrgukasutamise juhtimise tehnikaid ei kasutata klientide kahjuks. Iga kuue kuu järel edastavad nad komisjonile sellise järelevalve tulemused, sealhulgas eraldi teabe äri-, järelemaksu- ja ettemaksuklientide kohta.

4. Riiklikel reguleerivatel asutustel on õigus nõuda ettevõtjalt, kelle suhtes käesolevas määruses sisalduvaid kohustusi kohaldatakse, et need esitaksid kogu käesoleva määruse rakendamise ja jõustamise seisukohast vajaliku teabe. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt.

5. Riiklikud reguleerivad asutused võivad omal algatusel sekkuada, et tagada käesoleva määruse täitmine. Eelkõige kasutavad nad vajaduse korral juurdepääsu käsitleva direktiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida selline läbivühendus ja rändlusteenuste koostalitlusvõime.

6. Kui riiklik reguleeriv asutus leiab, et käesolevas määruses sätestatud kohustusi on rikutud, on tal õigus nõuda sellise rikkumise viivitamatut lõpetamist.

*Artikkel 8***Vaidluste lahendamine**

1. Liikmesriigis elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvate ettevõtjate vaheliste vaidluste korral seoses käesolevas määruses sätestatud kohustustega kohaldatakse raamdirektiivi artiklites 20 ja 21 sätestatud vaidluste lahendamise korda.

2. Tarbijat või lõppkasutajat hõlmava vaidluse korral, mis puudutab käesoleva määruse reguleerimisalasse jäävat küsimust, tagavad liikmesriigid võimaluse kasutada vaidluste kohtuvälise lahendamise korda, mis on sätestatud universaalteenuse direktiivi artiklis 34.

*Artikkel 9***Sanktsioonid**

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad, sanktsioonide kohta mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning tagavad selle rakendamise kõigi vajalike meetmetega. Sätestatavad sanktsioonid peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile hiljemalt 30. märtsi 2008 ja annavad viivitamata teada edaspidistest muudatustest.

*Artikkel 10***Direktiivi 2002/21/EÜ (raamdirektiivi) muutmine**

Raamdirektiivi artiklile 1 lisatakse järgmine lõige:

„5. Käesolev direktiiv ja eridirektiivid ei piira ühtki erimeedet, mis on vastu võetud rahvusvahelise rändluse reguleerimiseks üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires.”

*Artikkel 11***Läbivaatamine**

1. Komisjon vaatab läbi käesoleva määruse toimimise ja annab sellest Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru mitte hiljem kui 30. detsembril 2008. Komisjon hindab eelkõige, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud. Aruandes käsitleb komisjon rändlusklientidele pakutavate kõne- ja andmesideteenuste, sealhulgas SMSi ja MMSi hulgi- ja jaehindade muutumist ning esitab vajaduse korral soovitusi nende teenuste reguleerimise vajaduse kohta. Komisjon võib sellel eesmärgil kasutada vastavalt artikli 7 lõikele 3 esitatud teavet.

2. Oma aruandes annab komisjon hinnangu, kas turul toimunud muutuste põhjal ja pidades silmas nii konkurentsi kui ka tarbijakaitset, on vaja pikendada käesoleva määruse kehtivusaega kauemaks, kui on sätestatud artiklis 13, või seda kehtivusaega muuta, võttes arvesse kõne- ja andmesideteenuste tasude muutumise riigi tasandil ning käesoleva määruse mõju väiksemate, sõltumatute või hiljuti asutatud operaatorite konkurentsivõimele. Kui komisjon leiab, et selline vajadus eksisteerib, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohase ettepaneku.

*Artikkel 12***Teavitamisnõuded**

Liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt 30. augusti 2007 kõikidest käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest vastutavatest riiklikest reguleerivatest asutustest.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 27. juuni 2007

Euroopa Parlamendi nimel
president
H.-G. PÖTTERING

*Artikkel 13***Jõustumine ja kehtivuse lõppemine**

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Kehtivus lõpeb 30. juuni 2010.

Nõukogu nimel
eesistuja
A. MERKEL
